

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale i gruppo

- Cena 100 lir

Leto XXX. Št. 80 (8786)

TRST, četrtek, 4. aprila 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Dobrodo» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

BOLJ UMIRJENO OZRAČJE NA GENOVSKEM KONGRESU

Sen. Saragat omilil polemiko v socialdemokratski stranki

Na obzorju sporazum med večino in levičarsko opozicijo

GENOVA, 3. — Po večeršnjih izgrediv se je ozračje na socialdemokratskem kongresu v genovski športni palači nekoliko pomirilo. K temu je bistveno prispeval bivši predsednik republike Saragat, ki je znatno omilil polemiko med večino in manjšinsko levo strujo, čeprav ni zamočal tudi ostrih kritik.

Saragata so ob vstopu v kongresno dvorano pozdravili z burnim ploskanjem, nekateri člani večine (predvsem Tanassi) pa so se držali zelo hladno. Že na začetku svojega govora se je Saragat po ugotovitvi, da so interesi nacionalne skupnosti in delavcev neoljivji, lotil vprašanja notranjih odnosov v stranki.

Dejal je, da ni mogoče primerjati sedanjih polemik s stanjem, ki je vladalo po združitvi s PSI med dvema komponentama, ko je bilo delovanje stranke praktično paralizirano. Takoj nato pa je očital sedanji voditeljem, da smatrajo manjšino samo kot breme, ki bi se ga želeli znebiti. Dodal je, da se je čutil ponižanega, ko je vodstvo onemogočilo, da bi bila prisotna v novi vladi struja, ki predstavlja eno tretjino stranke, in to v trenutku, ko sta si KD in PSI prizadevali, da bi vključili v vlado vse stranske komponente. Za to obstajajo tehnični vzroki — je dejal bivši predsednik republike — so pa tudi vprašanja mentalitete, ki jih je treba rešiti. Demokracija ni namreč samo vladanje večine, ampak tudi spoštovanje manjšin. Glede političnega spora med večino in strankino levičo pa je Saragat dejal, da obstaja v dejstvu, da leviča meni, da sedanja levosredinska vladna formula nima alternativ, medtem ko večina meni, da take alternative obstajajo, kot se je pokazalo, ko je PSDI vstopila v Andreottijevo vlado desne sredine.

Po tem polemičnem, toda izredno umerjenem uvodu, je Saragat prešel k splošnim temam, pri čemer se ni bistveno razlikoval od Orlandija. Omenil je petrolejski škandal in priznal, da v Italiji obstaja korupcija, vendar je opozoril, da bi bilo zgrešeno misliti, da je ves politični razred nepošten. Izrazil je tudi pričakovanje, da bo posebna parlamentarna komisija, ki vodi o tem preiskavo, znala izreči «jasno in dokončno besedo».

Glede referendumu je Saragat dejal, da je treba rešiti vprašanje, ali naj se italijanska država odloči po poseganju v bistven aspekt družbenega življenja, kot je poroka, ali prepušči cerkvi, da odloči o tem. Potem ko je obžaloval absolutno nepopustljivost KD, ki je onemogočila preprečitev ljudskega glasovanja, je dejal, da je referendum «v nasprotju z logiko in s pravičnostjo». Vsekakor si je treba prizadevati, da bi se referendum ne spremenil v politično kreganje ali v religiozno vojno.

Saragat je nato govoril o gospodarskem položaju in o odnosih s PSI in s KD, nakar je prešel k vprašanju odnosov s komunisti. Po njegovem mnenju je največja ovira na poti k udeležbi KPI v vladi zunanje političnega značaja: ko bi KPI vstopila v vlado bi namreč Italija pokazala hrbet atlantskemu zavezništvu in EGS s hudimi posledicami za vso zahodno Evropo. Zato je Saragat zaključil, da je vsako politično sodelovanje s komunisti nemogoče.

Sam tajnik PSDI je pozitivno ocenil Saragatov govor, češ da je bivši predsednik republike «popravil» nekatera stališča, ki jih je izrazil včeraj Romita, in da je treba še pojasniti nekatere točke; vendar pa ne soglašajo nikakor niso premostljiva, je dodal tajnik PSDI. Dejanost se danes zvečer v kongresni dvorani kritični glas levičarske struje.

Sen. Saragat

DANES

Na socialdemokratskem kongresu v Genovi so se ublažile polemike med strankinim vodstvom in levičarsko strujo, ki ji načeljuje bivši predsednik republike Saragat. Sam Saragat je v zelo umerjenem tonu odgovoril na polemike očitke strankinega tajnika Orlandija, zaradi česar se v kongresnih krogih vedno bolj vztrajno govori o možnosti zavezanosti med sedanjim vodstvom in Saragatovo strujo, ki bi pustila v opoziciji samo Pretijevo desnico.

Včeraj se je v Ljubljani začel sedmi kongres Zveze komunistov Slovenije. Uvodni referat je podal predsednik CK ZKS Franc Popit, ki je med drugim dejal, da je današnja politična vloga Jugoslavije v svetu mnogim trn v peti. Jugoslavija je podprta mnogoterim neposrednim pritiskom proti svoji ozemeljski celovitosti, v katere lahko uvrstimo sedanje vojaške manevre NATO na Severnem Jadranu in v severni Italiji. Gre za psihološko propagandne pritisk, ki naj zbuja dvome v jugoslovansko neuvrženo zunanjo politiko in v samopravne socialistične notranje odnose. Jugoslovanska politika, je nadaljeval Popit, izhaja iz prepričanja, da so narodnosti most med narodi in da je zato treba nacionalne pravice narodnosti spoštovati. Zgodnja nota italijanske vlade pomeni stopnjevanje neposrednih napadov na Jugoslovansko neodvisnost in na mir v svetu. Sredi velikih naporov za evropsko sodelovanje sega italijanska vlada po sredstvih iz časov hladne vojne, kar pa hkrati pomeni, da sprejema gesla revanšističnih in fašističnih elementov v svoji državi in krepí njihov položaj nasproti italijanskim demokratičnim silam, je dejal Popit.

Odgovor prebivalstva Jugoslavije na italijansko noto je dokaz moralno trdnost in pripravljenost za obrambo države. Popit je nato razložil, katere so naloge, ki takoj delovne ljudi Slovenije in Jugoslavije, da so naloge, ki jih postavljajo naši delavci, ki so si postavili kot cilj z novo ustavo. Ob koncu Popitovega referata se je razvila debata. Kongres se bo nadaljeval danes z delom komisij.

Popoldanski del kongresa ni prinesel nobenih novosti. Na govorniškem odru so se zvrstili sen. Schietroma, ki je govoril predvsem o gospodarskem položaju, pristaša Pretijeve struje Ciampaglia, minister Matteo Matteotti in njegov brat Giancarlo ter član komisije EGS Altiero Spinelli.

Giolitti bo poročal o pripravah vsedravnega petrolejskega načrta

RIM, 3. — Prihodnji tork, 9. aprila, bo minister za proračun Giolitti poročal poslanski komisiji za proračun, gospodarsko načrtovanje in industrijo o osnovnih smernicah vsedravnega petrolejskega načrta, ki ga v teh dneh preučuje medministerijski odbor za gospodarsko načrtovanje. Zasedanja se bo verjetno udeležil tudi minister za industrijo De Mita. Šlo bo za neformalno razlago perspektiv, ki jih vlada upravlja pri izdelavi načrta.

PO SMRTI FRANCOSKEGA PREDSEDNIKA GEORGESA POMPIDOUJA

V FRANCJI ODPRTA BORBA ZA KANDIDATURE NA SKORAJŠNJIH PREDSEDNIŠKIH VOLITVAH

Prvi krog volitev bo po vsej verjetnosti v nedeljo, 5. maja - Uradni degolistični kandidat naj bi bil Jacques Chaban-Delmas - Bo leviča nastopila s skupnim kandidatom?

PARIZ, 3. — Nenadna smrt predsednika Georgesa Pompidouja je presenetila Francoze, še zlasti, ker je nekaj ur prej glasnik predsedstva republike objavil sporočilo, v katerem je bilo rečeno, da je predsednik zbolel za gripo, medtem ko je v resnici bil že ves dan v komi. Vsi današnji časopisi pišejo o Pompidouju, kot o «pogumnem predsedniku», ki je do smrti vztrajal na svojem mestu. Tudi organ KPF «Humanité» pravi, da se nikakor ni strinjal s Pompidoujevo politiko, da pa mu mora izreči priznanje zaradi pogumnega vztrajanja pred boleznijo in smrtjo.

V vodstvih francoskih političnih strank so že v teku mizilne priprave na skorajšnje predsedniške volitve, saj bo treba izbrati kandidate, volilna kampanja pa bo izredno trda. Predsedniške volitve bodo v zelo delikatnem in težavnem političnem položaju, ko Francija pretrpava gospodarske, družbene in politične krize. Od izida predsedniških volitev bo v veliki meri odvisno tudi nadaljevanje politike, ki jo je vodil predsednik Pompidou. V času svojega mandata se je pokojni francoski predsednik odreknil velikim ambicijam svojega predhodnika De Gaulle. Moral se je sprizgajati s hitro evolucijo mednarodnega položaja in se odločil odkriti želji po vodilni vlogi Francije v okviru mednarodne politike. Z druge strani pa se je moral spoprijeti z vsakdanjimi notranjimi vprašanji, ki jih je De Gaulle niso imela opozorje samo na desni in bi utišala kritični glas levičarske struje.

Opazovalci v Parizu se vprašujejo:

stranke, ki so izvolile predsednika Pompidouja leta 1969, predstavile skupnega kandidata, (govorijo o ministru za finance in gospodarstvo Valéryju Giscard d'Estaingu).

Prevladuje sicer mnenje, da bo degolistični kandidat po vsej verjetnosti bivši ministrijski predsednik Jacques Chaban - Delmas, ki naj bi imel zagotovljeno podporo strankinega aparata in je v Franciji dokaj popularen, čeprav je bil pred leti zapleten v nekatere politično-finančne skandale. Vprašanje predstavlja tudi kandidatura levičarskega kandidata, saj ni jasno ali bo leviča predstavila skupnega kandidata, ki naj bi bil v tem primeru Francois Mitterrand, ali pa bodo vsaj v prvem krogu komunisti kandidirali svojega tajnika Georgesa Marchaisa.

Pogreb pokojnega francoskega predsednika Pompidouja bo jutri v Orvillersu, v soboto pa bo v pariški stolnici maša zadušnica.

Sožalje predsednika Tita Pompidoujevi vdovi

BEOGRAD, 3. — Ob nepričakovani smrti predsednika prijateljske francoske republike Georgesa Pompidouja je predsednik republike Tito v svojem imenu in imenu sorodne brzojavno izrazil sožalje

vdovi pokojnega predsednika in njeni družini.

Sožalne brzojavke sta poslala tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić predsedniku francoske vlade Pierreu Messmerju in podpredsednik zveznega izvršnega sveta in zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić zunanjemu ministru Michelu Jobertu.

Džemal Bijedić v svoji brzojavki predsedniku francoske vlade poudarja, da je prijateljstvo pokojnega predsednika do Jugoslavije pomembno prispevalo k dobrih odnosom in k uspešnemu sodelovanju med Jugoslavijo in Francijo.

Leone, Rumor in Moro v soboto v Parizu

RIM, 3. — Predsednik republike Leone, ministrijski predsednik Rumor ter zunanji minister Moro bodo odpotovali v Pariz, kjer se bodo v soboto udeležili v stolnici Notre Dame pogrebne svečanosti v spomin predsednika republike Georgesa Pompidouja.

RIM, 3. — Predsednik republike Leone je sprejel na Kviralu ministru za južno blagajno Giacomu Mancinija.

Pogled na kongresno dvorano ob odprtju sedmega kongresa Zveze komunistov Slovenije v Ljubljani. Na govorniškem odru je predsednik CK ZKS Franc Popit

V LJUBLJANI SE JE ZAČEL 7. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE

Komunisti so usmerjeni k ustvarjalnemu delu za boljše gmočno in duhovno življenje družbe

Glede italijanske note je predsednik CK ZKS Franc Popit dejal: «Sredi velikih naporov za evropsko sodelovanje sega italijanska nota po sredstvih iz časov hladne vojne»

(Od naših dopisnikov)

LJUBLJANA, 3. — Ljubljana v delavskih, slovenskih in jugoslovanskih zastavah je danes sprejela več sto delegatov in gostov 7. kongresa Zveze komunistov Slovenije, ki poteka v slavnostno okrašenem kongresni dvorani Gospodarskega razstavišča. Kongresu, ki se je začel z «Internacionalo» v izvedbi partizanskega invalidskega zbora, prisostvujejo tudi predstavniki Zveze komunistov Jugoslavije, predstavniki centralnih komitejev jugoslovanskih republik in pokrajin, predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze predsednik Boris Rade in člani izvršnega odbora Dino Del Medico in Gorazd Vesel, predstavniki zveze slovenskih organizacij Koroske dr. Franc Zwitter in Karel Truschnik, predstavniki deželnega vodstva KP Avstrije za Korosko in Štajersko, predstavniki deželnega komiteja KP Italije za Furlanijo-Juljsko krajino inž. Antonio Cuffaro, Arnaldo Baracetti, Jelka Gerbec in Tullio Paizra ter predstavniki za Veneto. Prav tako prisostvujejo

kongresu številni člani sveta federacije, predstavniki družbeno-političnih organizacij, skupščine SR Slovenije, Akademije znanosti in umetnosti, univerze, visoki častniki JLA in drugi.

Vse je v svojem nagovoru pozdravil predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije France Popit, posebno toplo pa so delegati pozdravili predstavnike iz slovenskega zamejstva v Italiji in Avstriji. Kongresu so poslali številna pozdravna pisma in brzojavke delovni kolektivi, ustanove in družbeno-politične organizacije iz vseh krajev Slovenije, v katerih poudarjajo, da se zavedajo izrednega pomena tega kongresa za nadaljnji razvoj socialistične samoupravne družbe in za utrjevanje položaja in vloge delavcev v družbenem delu.

V vsebini teh brzojavk, zlasti pa v poslanih pozdravnih pismih mladine se izraža neomajna pripravljenost braniti pridobitve narodnoosvobodilne borbe, socialistične revolucije prav tako pa z vsemi sredstvi braniti ozemelsko nedotak-

ljivost socialistične Jugoslavije.

V številnih brzojavkah in pismih izražajo državljani svoje ogorčenje nad noto italijanske vlade in irendentističnimi apetiti po delu slovenske in jugoslovanske zemlje ob enem pa izražajo neomajno zaupanje Zvezi komunistov Jugoslavije in tovarišu Titu.

Po počastitvi spomina med 6. in 7. kongresom umrlih članov ZK Slovenije, po izvolitvi delovnega predstavlja, pozdravljajo pionirjev, po izvolitvi ostalih organov kongresa in sprejemu dnevnega reda je povzel besedo predsednik CK ZK Slovenije France Popit, ki je podal referat na temo «Naloge komunistov v razvoju socialističnih samoupravnih odnosov».

Ko je Franc Popit v uvodu na kratko označil razvojno pot Jugoslavije in njeno družbeno preobrazbo, je posebej poudaril izredno pomembnost enkratne in neponovljive osebnosti Tita.

«Pod Titovim vodstvom smo sposobili komunistično partijo Jugoslavije za naloge na zgodovinskem razpotju, na katerem so se znašli jugoslovanski narodi na pragu druge svetovne vojne. S Titom se je začelo razdobje popolnega zaupanja in ustvarjalne sile delovnih množic, tega vira moči in sposobnosti partije za velika revolucionarna dela. Tito nas je vodil v spopadu s stalinizmskim pritiskom, ko nismo dovolili, da bi nas pokorili in spravili na kolena. S Titom smo pogumno zakoračili v novo obdobje zgodovine: uvedli smo socialistično samoupravljanje. Neprecenljiv je Titov prispevek pri utemeljevanju politike neuvržnosti kot edine možne izbire za mir in socializem. Tito je tudi vselej prvi pokazal na stranske poti in mrtve rokave naše revolucije, ki so grozili, da zadušijo zdravi družbeni tok. Ohraniti, razvijati in nadaljevati moramo njegovo delo, da bo preživel sedanje rodove in pokolenja, ki pridejo za nami.»

Franc Popit je nato govoril o vrsti protislovij, ki so jih morale premagovati zavestne socialistične sile, da bi zagotovili poglaviti cilj, h kateremu je usmerjena celotna jugoslovanska družba — samopravni socializem. Omenil je mnogotere težave, ki jih delovni ljudje srečujejo na tej poti in tudi vse uspehe, ki so bili doseženi v preteklem obdobju. Izkušnje pa nas učijo, da je dejal, da je utrjevanje socialističnih samoupravnih odnosov izmed prvih pogojev za narodno svobodo in državno neodvisnost.

V prikazu mednarodnega položaja je Franc Popit posebej poudaril, da je današnja politična vloga, Jugoslavije v svetu mnogim trn v peti. Neposredni pritiski, uperjeni proti ozemeljski celovitosti Jugoslavije — mednje lahko uvrstimo tudi sedanje vojaške manevre atlantskega pakta na severnem Jadranu in v severni Italiji, na katerih prvi sodelujejo večje pomorske sile ZDA — se pridružujejo psihološko propagandnim manevrom, ki naj zbudijo dvome v našo neuvrženo zunanjo politiko in samoupravne socialistične notranje odnose.

Na koncu je Franc Popit približal naslednje: «Ob vsem tem pa je tudi pošteno in prav, če odkrito in jasno povemo vsem tistim konservativnim, protisocialističnim in protirevolucionarnim silam v tujini in v političnem podzemlju doma, da so vsi njihovi opori v ravnih starih, preživelih odnosov zaman. Tako kot so njihovi dosedajšnji manevri brez jame doživeli poraz, so tudi njihovo iskanje razpok in slabih točk v naši družbeni skupnosti in poskušajo, da bi zaustavili pot socialističnega samoupravnega razvoja slovenskega naroda in ga vrnili v stare odnose, grajeni na pesku. Zakaj slovenski delavec, slovenski delovni človek, vsi napredni ljudje na Slovenskem se ne že zdavnaj izenačili z bojem in graditvijo nove poti. Vsakdo, kdor bi hotel razbijati to vrednoto, bo zadel ob nezlojmiteljni odpor slovenskega naroda in vsakega delovnega človeka na Slovenskem.»

V razpravo o poročilih referatov, predlogih resolucij in predlogu sprememb statuta ZKS, ki se je začela po referatu predsednika Popita, in ki se je nadaljevala tudi v popoldanskem delu kongresa, so posegli številni delegati. Član CK ZK Slovenije Franc Setine je govoril o nekaterih tokovih socializma tujih ideologij. «Na fronti trdžovnega boja za odpravljanje odtujevanja sredstev, pogojev in sadov dela od delavcev — je dejal Setine — se bomo tudi v prihodnje srečevali z nasprotniki: dogmatiki, liberalci, klerikalci in tako imenovanimi novelevičarji, ki jim je skupno vsiljevanje kontrarevolucije in ideologije birokratskega etatizma in centralizma in ki imajo, bodisi pri nas doma, bodisi v svetu, svojo ekonomsko oziroma materialno podlago.

Pri tem ni pomembno kakšen je njihov namen: neprimerno tehtnejše je razmerje družbenih sil v naši družbi, ki določa njihov pomen in ki —

Nikdar ne smemo pozabiti, je poudaril Popit, da je bila Jugoslavija, še posebej pa Slovenija zaradi svojega geopolitičnega položaja stoletja pod tujo oblastjo in pod močnim pritiskom raznarodovanja. Glede stališča do narodnih manjšin je Popit dejal:

«Proti naši politiki, ki izhaja iz prepričanja, da so narodnosti most med narodi in da je zato treba nacionalne pravice narodnosti spoštovati, vodijo drugod politiko, kot da so narodne manjšine nepotrebno zlo, ki naj bi se ga čimprej znebili, na kar kaže položaj naše manjšine na Koroskem.

Akcije take vrste se stopnjujejo še z neposrednim napadom na našo neodvisnost in mir v svetu. Nič drugega namreč ne pomeni zadnja nota italijanske vlade. Sredi velikih naporov za evropsko sodelovanje sega italijanska vlada po sredstvih iz časov hladne vojne. To pa hkrati pomeni, da sprejema gesla revanšističnih in fašističnih elementov v svoji državi in krepí njihov položaj nasproti italijanskim demokratičnim silam.

Kakorkoli je odgovor prebivalstva Jugoslavije na italijansko noto dokazal moralno trdnost in pripravljenost naših ljudi za obrambo države, je nadaljeval Popit, na nam položaj narekuje, da za ohranitev miru počamemo svoje napore, da bodo delovni ljudje razvijali v procesih sodelovanja v vlogi Jugoslavije in v procesih sodelovanja sveta, ki izražajo prav tako nezadržen proces k socializmu, kot izkoriščajo nazadnjaške sile težnje, da bi ta proces zaustavile za vsako ceno.»

Ko je Franc Popit orisal bodoče naloge zveze komunistov in vseh delovnih ljudi, je omenil, kako v današnjem svetu že dolgo velja načelo: «Delati, kot da bo sto let mir in biti pripravljen, ko da bo jutri vojna.» Zato je nujno nenehno krepiti in razvijati politični in gospodarski sistem socialističnega samoupravljanja na načelih nove ustave. Samoupravljanje nikakor ni neka nestvarna, zgolj na utvarah temelječa težnja. Prav celotna križarska meščanska družba visoko razviti držav kaže, kako je vir te križarske v sistemu, ko sile nad družbo uravnavajo v imenu delovnih ljudi. Razrešitev družbenih kriz bo mogoče najti le v tem, da se proizvodno in ustvarjalsko delo združi z uravnavalskim delom, ko bo tisti, ki ustvarja gnotne in duhovne dobrine tudi hkrati uravnaval z nima in celotnim življenjem družbe. Ob tem je Franc Popit na široko razložil vse naloge, ki čakajo delovne ljudi Slovenije in Jugoslavije, da bi uresničili vse tisto, kar so si postavili kot cilj z novo ustavo in kar naj kot smer političnega dela določijo kongresi.

Na koncu je Franc Popit približal naslednje:

«Ob vsem tem pa je tudi pošteno in prav, če odkrito in jasno povemo vsem tistim konservativnim, protisocialističnim in protirevolucionarnim silam v tujini in v političnem podzemlju doma, da so vsi njihovi opori v ravnih starih, preživelih odnosov zaman. Tako kot so njihovi dosedajšnji manevri brez jame doživeli poraz, so tudi njihovo iskanje razpok in slabih točk v naši družbeni skupnosti in poskušajo, da bi zaustavili pot socialističnega samoupravnega razvoja slovenskega naroda in ga vrnili v stare odnose, grajeni na pesku. Zakaj slovenski delavec, slovenski delovni človek, vsi napredni ljudje na Slovenskem se ne že zdavnaj izenačili z bojem in graditvijo nove poti. Vsakdo, kdor bi hotel razbijati to vrednoto, bo zadel ob nezlojmiteljni odpor slovenskega naroda in vsakega delovnega človeka na Slovenskem.»

V razpravo o poročilih referatov, predlogih resolucij in predlogu sprememb statuta ZKS, ki se je začela po referatu predsednika Popita, in ki se je nadaljevala tudi v popoldanskem delu kongresa, so posegli številni delegati. Član CK ZK Slovenije Franc Setine je govoril o nekaterih tokovih socializma tujih ideologij. «Na fronti trdžovnega boja za odpravljanje odtujevanja sredstev, pogojev in sadov dela od delavcev — je dejal Setine — se bomo tudi v prihodnje srečevali z nasprotniki: dogmatiki, liberalci, klerikalci in tako imenovanimi novelevičarji, ki jim je skupno vsiljevanje kontrarevolucije in ideologije birokratskega etatizma in centralizma in ki imajo, bodisi pri nas doma, bodisi v svetu, svojo ekonomsko oziroma materialno podlago.

Pri tem ni pomembno kakšen je njihov namen: neprimerno tehtnejše je razmerje družbenih sil v naši družbi, ki določa njihov pomen in ki —

DRAGO KOSMRLJ
JOŽE KOREN

(Nadaljevanje na 6. strani)

Stališče tržaskih strank ob oživiljanju polemike v Vidmu

Poudarek na mednarodni vlogi deželne univerze

Spaccini: integracija brez konkurence - Costa: načrtovanje znanstvene raziskave - Lonza: prednost reformi visokih šol

Zupan Spaccini je na torkovi seji občinskega sveta prebral daljšo izjavo v zvezi z zahtevami videmskih strokovnjakov po ustanovitvi samostojne univerze v Furlaniji. Izjavo je prebral v odgovor na vprašanje raznih svetovalcev. Obšodil je videmski kampanilizem in poudaril, da mora univerza v Furlaniji - Julijski krajini odražati pomembno mednarodno vlogo. Žal pa je v Trstu veliko neresenih vprašanj, od gradnje bistvenih struktur za študente (domovi, menze, avle itd.), ker terja krepke investicije iz državnih in deželnih skladov. Zato zahteva po videmski univerzi vzbujajo resne pomisleke, kar pa ne pomeni, da očrkamo Vidmu pravico do vseučiliških struktur, ki pa me smejo biti protitež tržaski univerzi, pač pa jo lahko integrirajo.

Glede mednarodne vloge Trsta se je Spaccini skliceval na mednarodni center za teoretsko fiziko, na seslanski "college" in možnost ustanovitve odseka univerze OZN v Trstu. Rojstvo univerze v Vidmu naj spremljajo, torej, krepki državni ukrepi v korist tržasko univerze. O tem so se nadalje izrekli Zimolo (PLI), ki je ostro napadel videmski kampanilizem in Giaco-

14. aprila

ob 14. uri

52. MILANSKI SEJEM

ki se bo končal

25. aprila

ob 19. uri

Enalotto je demokratična igra. Vedno zmaga večina.

Igraj Enalotto.

Lahek način, da vsak teden dobiš 10-11 in 12 točk.

TRETJI DAN RAZPRAVE O ATENTATU PRI PETOV LJAH

Larocca in Budicin trdita, da sta od karabinjerjev zvedela za razstrelivo iz Švice in za strokovnjake

Karabinjerji so jima bili na sledu že nekaj dni po atentatu

Za razliko od prvih dveh, je bila včerajšnja razprava na tržaskem porotnem sodišču, kjer sodijo obtožencem atentata pri Petovljah, zelo mirna, razen v začetku, ko je odv. Bernot protestiral, ker mu ni pred začetkom razprave maršal karabinjerjev dovolil razgovora z Giannijem Mezzorano. V sodni dvorani je prišlo do incidenta med branilci in javnim tožilcem, ki je dovolil branilcu razgovor z varovancem, pri čemer je dr. Pascoli pokazal precejšnjo mero nestrpnosti do branilcev, češ »da se vedno sklicuje na republikanske ustave«.

Ko je predsednik dr. Corsi pomiril duhove, se je nadaljevalo v torek prekinjeno zasliševanje Giannija Mezzorane. Predsednik je hotel od obtožence zvedeti, kdaj je bil v osmici v Via del Brolo, Mezzorana je dejal, da je bilo to nekega dne opoldne. Bil je pred barom »Al-la Piemontese« v Ul. Montesanto in

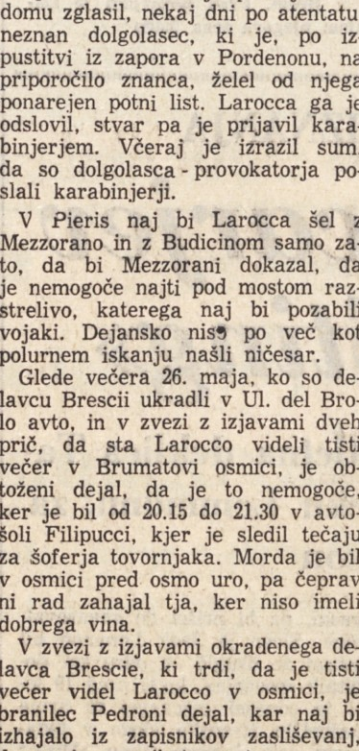

Tožilec dr. B. Pascoli

je moral k sestri v Ulico della Scala. Takrat je privozil mimo s svojim avtomobilom prijatelj Furio Larocca, ki ga je povabil v vozilo. Na poti k sestri sta se ustavila v osmici, kjer sta popila kozarec vina. Mezzorana je se povedal, da ni nikdar prisostvoval sestankom, na katerih naj bi se govorilo o atentatu na karabinjerje in tudi, da ni imel pojma o razstrelivih, saj je bil pri vojakih v letih 1966-67 v oddelku telefonistov v Vidmu. Na vprašanje sodnika je dejal, da ga je Di Biaggio obtožil soudeležbe pri atentatu na karabinjerje, ker se je najbrž hotel maščevati nad sestro, ki je bila ljubica in ga je kasneje pustila na cedilu.

31. maja zvečer je sledil televizijskem prenosu nogometne tekme Ajax - Inter pri sestri, po tekmi pa se je vrnil z mopedom domov. Mezzorana nima šoferskega dovoljenja, pred časom se je sicer vpiljal v šoferski tečaj pri avtošoli Millesi in je samo enkrat, nekaj sto metrov, vozil avto last Larocce. Nikakor ni skril ukradenega fiat 500 v lesene barake poleg svojega stanovanja v Ulici Giustiniani, kjer ima brat shrambo sobopleskarskih potrebščin. V tej baraki imajo tudi sosed, Nardinovi, svoje blago in ti lahko potrdijo, da ni bil v tistih dneh v baraki skrit avtomobil. Branilec odv. Bernot je zahteval, da bi si sodnik ogledal barako in upoštevali dejstvo, da je bil takrat promet v Ulici Giustiniani zaradi bližine mejnega prehoda Rdeča hiša, gostejši kot danes in da bi bili finančniki, ki imajo vojašnico nasproti barake, brez dvoma opazili kaj sumljivega.

Po Mezzorani je prišel pred sodnika Furio Larocca. Obtočen je bil v temno obleko, ima dolgo zaraščeno brado, njegov nastop je mirnejši od Mezzoranovega, nima pa intelektualnih sposobnosti Resena. Pri vojakih je bil podčastnik in je služil rok, kot je sam povedal, v nabavnem skladišču. Izjavil je, da je poznal Budicina in Mezzorano, pred leti veliko prijateljstvo pa se je pozneje iz nepojasnjenih vzrokov o-

Tožilec dr. B. Pascoli

stropnik pri podjetju varnostnih naprav za delavnice in tovarne. Moral je obiskovati podjetja na področju med Trstom in Verono in v Gorico je prvič prišel 15. aprila, da bi poiskal morebitne odjemalce. Sestal se je tudi z nekdanjimi prijatelji. Ko se je drugič vrnil v Gorico, 27. maja, je najel za nekaj dni sobo v hotelu Transalpina, s prijatelji je igral tudi nogometno tekmo. Ker je nameraval ostati v Gorici do 5. junija, ga je lastnik hotela obvestil, da ga mora po 1. juniju odsloviti, ker ima že napovedane goste. Zadnjega v mesecu je gledal televizijski prenos tekme v hotelu Transalpina, česar se dobro spominja, ker je prvič videl prenos v barvah. Po tekmi se je s prijatelji zadržal še nekaj časa v hotelu, nato so šli v bližnji bar »Alla Piemontese«, od tod pa zelo pozno v Videm z avtomobilom. Na cesti so opazili, bilo je po atentatu, precej policijskih agentov, ki so njihov avto tudi ustavili. Iz Vidma so se vrnili pozno ponoči.

Budicin pred porotniki

V Gorici je Budicin ostal še nekaj dni po atentatu, ker mu je prijatelj Bertolin poškodoval avto. Eno noč je preževal - v hotelu ni imel več sobe - pri prijatelju Brigadinju (z njim je šel naslednji večer v neki lokal v Novo Gorico) in nato se pri prijatelju Mezzorani. O dobavah eksplozivja Resenu iz Švice je izvedel od polkovnika Mingarellija in od kapetana Chirica, prav tako je od njiju izvedel, da

je Badin izvedenec za razstreliva. Karabinjerji so nanj izvajali pritisk že prve dni po atentatu. Lastnik podjetja v Veroni, kjer je bil zaposlen, ga je na prigovarjanje karabinjerjev, dvajset dni po atentatu, odslovil. Karabinjerji so ga nato večkrat vabili na zasliševanja, najprej v Gorico, kasneje v Videm. Včasih je šel z lastnim vozilom, kasneje pa s karabinjerskimi avti. Nekega dne so ga prišli ob sedmi uri buditi v hotel Avtokluba kar v petih in ga odpeljali na javnost v Videm. »Bil sem stalno pod pritiskom, zasliševali so me brez prestanka in od prvih prijateljskih besed so prešli h grožnjam.« Larocci je res dejal v Brigadinjevi delavnici že omenjeni frazi, ker je spoznal, da so karabinjerji zvalili krivdo na Reseno, Tuntarja, Furlana samo zato, da bi njega ulovili v past. Vedel je, da Mezzoranova sovraži karabinjerje, sicer pa je soudeležbe pri atentatu. Larocca je se povedal, da se je pri njem na domu zglasil, nekaj dni po atentatu, neznan dolgolasec, ki je po izpustitvi iz zaporu v Pordenonu, na priporočilo znanca, želel od njega ponarejen potni list. Larocca ga je odslovil, stvar pa je prijavil karabinjerjem. Včeraj je izrazil sum, da so dolgolasec - provokatorja poslali karabinjerji.

V Pieris naj bi Larocca šel z Mezzorano in v Budicinom samo zato, da bi Mezzorani dokazal, da je nemogoče najti pod mostom razstrelivo, katerega naj bi pozabili vojaki. Dejansko niso po več kot polurnem iskanju našli ničesar.

Glede večera 26. maja, ko se delavcu Brescii ukradli v Ul. del Brolo avto, in v zvezi z izjavami del priča, da sta Larocca videli tisti večer v Brumatorji osmici, je obtoženi dejal, da je to nemogoče, ker je bil od 20.15 do 21.30 v avtošoli Filipucci, kjer je sledil tečaju za šoferja tovornjaka. Morda je bil v osmici pred osmo uro, pa čeprav ni rad zahaljal tja, ker niso imeli dobrega vina.

V zvezi z izjavami ukradenega delavca Brescii, ki trdi, da je tisti večer videl Larocca v osmici, je branilec Pedroni dejal, kar naj bi izhajalo iz zapisnikov zasliševanj, da se je marsikateri stvar posvetila Brescii šele več mesecev po tatvini avta in atentatu. Sicer pa je bil Larocca od prvih dni marca 1972 do 5. maja, torej do državnih volitev, pri svojih sorodnikih v Castellanetu, nedaleč od Taranta.

Sledilo je zasliševanje Giorgia Budicina, ki je zelo podrobno odgovoril predsedniku, tožilcu in branilcem ter tudi obširno pripovedoval o raznih dogodkih, ki so po njegovem mnenju v zvezi z razpravo. Tudi on je uvodoma dejal, da se ne čuti krivega.

Z družino se je Budicin, po lastnem pripovedovanju, preselil iz Gorice v Verono v začetku leta 1972 in se tam zaposlil kot trgovski za-

poslovnik. Po njegovem mnenju je bil Larocca v Veroni, ko je bil v tistem kraju zelo gost, lažje odpraviti. Občinsko podjetje pa je moralo pri realizaciji novega metanovodnega omrežja v Štandrežu premotiti številne ovire, posebno finančne značaja. Ko so dali dela na dražbo se ni javilo v pričetku nobeno podjetje, kajti s povzvišanjem cen je realizacija važnega objekta stala mnogo več, kot so predvidevali. Drugi problem občinskega podjetja pa je ta, da morajo metanovodno omrežje razširiti tudi v Podgori. Verjetno bodo dela v Podgori pričeli že letos.

Letošnji partizanski pohod v Črnem vrhu

Letos bo v Črnem vrhu peti tradicionalni partizanski pohod, ki ga organizira iniciativni odbor v Idriji. Prvi štirje partizanski pohodi so se do sedaj odvijali po poteh Cerkljanske, letos pa bo na območju Črnege vrha nad Idrijo v spomin narodnega heroja Janka Premrla - Vojka in v počastitev rojstnega dne maršala Tita.

Dijaški ples v Prosvetni dvorani

Dijaki slovenske trgovske šole priredijo v soboto, 6. aprila plesni večer, ki bo v Prosvetni dvorani. Veridjev korzo 13. Dijaški organizacijski odbor je za to priložnost najel sovodenjski zabavni orkester, ki bo poskrbel za mlade in starejše. Na plesu, ki se bo pričel ob 19.30, bo deloval dobro založen bife.

Vabila za vstop se lahko dobijo pri dijakih trgovske šole.

Včeraj so karabinjerji v Trzinu aretirali in priprili v goriske zaporo 42-letnega Tržičana Angela Sancia zaradi žalitve. Sanci se je namreč prejšnjo noč mudil v baru hotela »Italia« v Trzinu in je bil precej vinjen. Možakar je omerzel gospodarja lokala in ga v prisotnosti gostov zasmehoval zaradi imena hotela. Lastnik je skušal nezaželenega gosta odsloviti in ker ta

ROD MODREGA VALA

vabi člane, bivše člane in prijatelje na

TABORNIŠKI VEČER

v stiki in besedi, ki bo v ponedeljek, 3. aprila s pričetkom ob 20.30 v klubu »Simon Gregorčič« na Verdiejevem korzu 13

Srečno

bila ženska vedno ostrih besed, zaradi česar se ni čutil njenim izpadam. Prav tako je priznal, da je bil z ostalima dvema pod mostom pri Pierisu, a tu se je nekoliko zaklekl, ker je dejal, da je bil na tem mestu približno uro in pol. Ko je javni tožilec dr. Pascoli prikazal neskladnost obdobja trojice v tem kraju, in sicer Mezzorana pol ure, Larocca štirideset minut, Budicin uro in pol, je Budicin izjavil, da so uro in pol morda porabil za pot iz Gorice in domov vključno s postankom v Pierisu.

Iz Laroccih in Budicinovih izjav izhaja, da so karabinjerji skušali dobiti najprej v njih dveh zavestnika in da so jima obljubljali celo nagrado 30 milijonov lir, kasneje pa so ju aretirali skupaj z ostalimi. Danes se bo razprava pričela izjemoma že ob 9. uri: na vrsti so Maria Mezzorana, Enzo Badin in Anna Maria Scopazzi.

Z DELI SO SPET PRIČELI V MIHAELOVI ULICI

V Štandrežu bodo kmalu imeli popolno oskrbo metanovodnega omrežja

Predvidevajo, da bo vas oskrbljena z metanom že prihodnje leto

V Štandrežu bodo kmalu imeli dokončano metanovodno omrežje. Predvčeršnjim so delavci pričeli z ureditvijo kanalizacije, ki bo šla do naselja hiš Ises, to je približno 800 m novih cevi, ki bodo zadoščale potrebam prebivalcev skoraj celotne Mihaelove ulice. Po načrtih mestnega občinskega podjetja naj bi do prihodnjega leta postavili po vseh vaških ulicah metanovodno omrežje.

Do sedaj se lahko poslužujejo metana samo prebivalci begunskega naselja (dela so v tem delu pričeli že pred dvema letoma), ulici Ticino in Tagliamento. Za ureditev metanovodne mreže v teh dveh ulicah so morali prizadeti prebivalci asloviti na gorško občino prošnjo, v kateri so obrazložili potrebo po čimprejšnji oskrbi z metanom.

Lansko leto pa so postavili cevi tudi na glavni voški ulici, Mihaelovi ulici. Do predvčeršnjim so cevi bile postavljene do št. 207. Slidaj pa bodo z novimi cevmi šli do naselja Ises.

Predvidevajo, da bodo dela pri novi kanalizaciji trajala približno štirideset dni. V ta namen so te dni na Mihaelovi ulici postavili dva semafora, da bi se lahko promet, ki je v tem kraju zelo gost, lažje odvijal.

Občinsko podjetje pa je moralo pri realizaciji novega metanovodnega omrežja v Štandrežu premotiti številne ovire, posebno finančne značaja. Ko so dali dela na dražbo se ni javilo v pričetku nobeno podjetje, kajti s povzvišanjem cen je realizacija važnega objekta stala mnogo več, kot so predvidevali. Drugi problem občinskega podjetja pa je ta, da morajo metanovodno omrežje razširiti tudi v Podgori. Verjetno bodo dela v Podgori pričeli že letos.

Letošnji partizanski pohod v Črnem vrhu

Letos bo v Črnem vrhu peti tradicionalni partizanski pohod, ki ga organizira iniciativni odbor v Idriji. Prvi štirje partizanski pohodi so se do sedaj odvijali po poteh Cerkljanske, letos pa bo na območju Črnege vrha nad Idrijo v spomin narodnega heroja Janka Premrla - Vojka in v počastitev rojstnega dne maršala Tita.

Dijaški ples v Prosvetni dvorani

Dijaki slovenske trgovske šole priredijo v soboto, 6. aprila plesni večer, ki bo v Prosvetni dvorani. Veridjev korzo 13. Dijaški organizacijski odbor je za to priložnost najel sovodenjski zabavni orkester, ki bo poskrbel za mlade in starejše. Na plesu, ki se bo pričel ob 19.30, bo deloval dobro založen bife.

Vabila za vstop se lahko dobijo pri dijakih trgovske šole.

Včeraj so karabinjerji v Trzinu aretirali in priprili v goriske zaporo 42-letnega Tržičana Angela Sancia zaradi žalitve. Sanci se je namreč prejšnjo noč mudil v baru hotela »Italia« v Trzinu in je bil precej vinjen. Možakar je omerzel gospodarja lokala in ga v prisotnosti gostov zasmehoval zaradi imena hotela. Lastnik je skušal nezaželenega gosta odsloviti in ker ta

ROD MODREGA VALA

vabi člane, bivše člane in prijatelje na

TABORNIŠKI VEČER

v stiki in besedi, ki bo v ponedeljek, 3. aprila s pričetkom ob 20.30 v klubu »Simon Gregorčič« na Verdiejevem korzu 13

Srečno

PO SOBOTNI SEJI NA POKRAJINI

Stališče PSI: «Sedanja večina je centristična in konservativna»

Socialisti bodo vodili ostro opozicijo

V zvezi s sestavo trojnega centrističnega odbora v pokrajinski upravi, do katerega je prišlo na seji pokrajinskega sveta v soboto popoldne, je goriška federacija PSI izdala tiskovno poročilo, v katerem ugotavlja, da gre za prelom v sodelovanju med strankami leve sredine, ki je na Goriškem trajalo od leta 1965.

Krščanska demokracija, je rečeno v poročilu PSI, je zavzela nazadnje položaje v zadnjem razdobju in te svoje pozicije je še bolj zaostрила po jesenskem kongresu, ko je potrdila politično involucijo. Pri tem sta jo aktivno podpirali PSDI in SDZ, katerima je šlo le za doseg določenih pozicij na račun socialistov. Za to priliko, je rečeno v poročilu PSI, je krščanska demokracija ponovno povabila k sodelovanju SDZ, katere se je prej skušala otepati.

Socialistična stranka zaradi tega meni, da se je obdobje levosrednje politike na Goriškem trenutno zaključilo. Stališče KD in njenih zaveznikov je v nasprotju z vsedravnno in deželno politiko. To nasprotje se kaže tudi v drugih krajih na Goriškem, saj tako KD kot PSDI sodelujeta na nazadnjaških in konservativnih pozicijah v Trzinu, Gradcu in Krmini.

PSI si bo prizadevala prikazati prebivalstvu svojo opozicijsko politiko, s katero bo branila demokratično in socialno napredne težnje prebivalstva naše pokrajine.

Šolske vesti

Ravnateljstvo gimnazije - liceja »Primož Trubar« v Gorici sporoča, da bo danes, 4. aprila, roditeljski sestanek. Sestanek bo v risalnici učiteljskega, Ulica Croce 3, ob 18. uri. Starši ali namestniki dijakov so vabljeni, da se sestanka udeležijo.

Ravnateljstvo nižje srednje šole »Ivan Trnko« v Gorici sporoča, da bo danes, 4. aprila, v šolskih prostorih roditeljski sestanek. Na sestanek, ki se bo pričel ob 18. uri, so vabljeni starši dijakov ali njihovi namestniki.

Danes, 4. aprila ob 18. uri, bo na slovenski trgovski šoli roditeljski sestanek, na katerega ravnateljstvo vabi starše otrok ali njihove varuhe.

Kino

Gorica

VERDI 17.30-21.30 »Il mondo dei roboti«, Y. Bringer in R. Benjamin. Barvni film. Prevedevano mladini pod 14. letom.

CORSO 16.30-21.30 »Peccato veniale«, L. Antonelli in A. Momo. Barvni film. Prevedevano mladini pod 18. letom.

MODERNISSIMO 17.00-21.30 »Cabaret«, L. Minelli in M. York. Barvni film.

VITTORIA 17.00-21.30 »I racconti romani di una ex novizia«, K. Meier in G. Cervi. Barvni film. Prevedevano mladini pod 18. letom.

CENTRALE 17.15-21.30 »I ribelli della Tortuga nel film l'ammutinamento«, E. Furdon in A. M. Pierangeli. Barvni film.

Trzin

AZZURRO 17.30-22.00 »Quante volte... quella notte«, Barvni film.

EXCELSIOR 16.00-22.00 »L'arbitro«, Barvni film.

PRINCIPE 17.30-22.00 »Violence sadiques per dieci vergini«, Barvni film.

Nora Gorica

SOCA »Tanzanov grobna tišina«, ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA »Legenda o črnem Charliju«, ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE »Popaj in njegova družina«, ameriški barvni film ob 17.00 in 19.30.

RENCE »Pobeg«, ameriški barvni film ob 20.00.

PRVACINA Prosto.

Krvodajalci iz Doberdoba na skupni izlet

Prejšnjo soboto je doberdobska krvodajalna sekcija priredila enodnevni izlet v Idrijo. To je bil prvi izlet, ki ga je priredila vaška sekcija. Izlet naj bi postal tradicionalen in bi zamenjal sestanke v vaški gostilni, kjer so razpravljali o svojih problemih. V soboto jutraj se je pred doberdobskim irgom zbralo nad štirideset domačih krvodajalcev, med katerimi je bil tudi doberdobski zupan Andrej Jarc ter predsednik krvodajalcev Jože Ferletič. Ob prihodu v Idrijo so Doberdoblci z vencem počastili spomin padlih, domolincev in narodnoosvobodilni borbi. V restavraciji so se nato gostje iz zamejstva srečali s predstavniki idrijskega Rdečega križa. Najprej se je predsednik Ferletič zahvalil domolincem za gostoljubnost ter izrazil željo, da bi prišlo še do takih prijateljskih stikov s predstavniki matične domovine. Sledila je debata, v katero so posegli številni udeleženci. V popoldanskem urah se je skupina izletnikov ogledala Idrijo in njeno okolico ter bolnico Franjo. (Na sliki Karla Ferletiča vidimo dober-

Izleti

Slovensko planinsko društvo - Gorica priredi na velikonocni ponedeljek, 15. aprila, prvi tradicionalni spomladinski družinski izlet v Ajdovščino. Na programu je krajsi izlet do izvira Hublja ter srečlov in prosta zabava, ki bosta v prostorih hotela »Planika«. Vpisovanje sprejemajo na sedežu društva v Ul. Malta 2.

Mešani pevski zbor »Briski griz« iz Števerjana, ki ga vodi Jožko Harej, bo nastopil na zadnjem, sedmem nastopu pevske revije »Primorska pojes«, ki bo v Kobariu v soboto, 6. aprila ob 20. uri.

Ob tej priložnosti bo števerjansko prosvetno društvo priredilo avtobusni izlet iz Števerjana v popoldanskih urah pevec in njihove spremljevalce. V avtobusu imajo še nekaj prostorov, zato naj se zainteresirani javijo pri poverjenikih družbe: Klari Maraz, Sonji Terpin in Saveriju Rožiču.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Villa San Giusto, Korzo Italija 244, tel. 83338.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 72490.

Razna obvestila

Sovodenjska občina obvešča, da bo do 16. aprila pobirali davke. Davčni urad bo odprt od 8. do 12. ure.

Ustanova za ljudske hiše (IACP) je razpisala natečaj za eno stanovanj v Romansu ob Soči, Natečaj se lahko udeležijo delavci, ki plačajo prispevek Gescal.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Paolo Sturiale, Elisa De Luca, Dino Peršolja.

SMRTI: 88-letni upokojenec Massimiliano Dittipio.

PRED IZREDNIM ZASEDANJEM OZN

Dežele v razvoju in njihov pomen

Iz osnutkov dokumentov, ki jih bo skupina sedemdesetdesetih predložila v zvezi z razpravo o surovinah in razvoju

Vloga in pomen držav v razvoju na prizorišču mednarodnega dogajanja sta vedno večji, postajata pa obenem tudi čedalje bolj odločilni. Združene predstavljajo upoštevna vredna sila naj bo v političnem kot v gospodarskem pogledu, navzlic dejstvu, da so mnoge med njimi šele nastale in so vse skupaj še zlasti označene z relativno gospodarsko nerazvijenostjo. Nad vse važen je bil trenutek, ko so se med seboj začele povezovati, sodelovati, obenem pa tudi navezovati stike z razvitejšim svetom. V organizirani obliki nastopajo kakih deset let pod imenom «skupina sedemdesetdesetih». Ta skupina je bila tudi pobudnik mednarodnega procesa navezovanja stikov, združevanja in sodelovanja, ki je privedel do ustanovitve UNC TAD t. j. konference za trgovino in razvoj OZN. Najnovejša pobuda Alžirije oziroma njena zahteva, ki jo je nedolgo tega postavila, po sklicanju izrednega zasedanja generalne skupščine OZN o surovinah in razvoju, pa predstavlja izjemno važen ukrep mednarodnega značaja, ki obenem pomeni nekakšen preobrat v političnem organiziranju teh držav.

Skratka «skupina sedemdesetdesetih» se zelo dejavno pripravljala na zasedanje, ki se bo začelo 9. aprila. Na njem bo nastopila z že izoblikovanimi osnovnimi zahtevami na področju mednarodnega razvoja, in to s poudarjenim političnim prizvokom. Očitno je njihovo prizadevanje, da bi zasedanju dale predvsem političen in politično - ekonomski značaj, da bi tako države v razvoju uveljavile svojo vlogo v mednarodnem političnem življenju in še posebej v okviru OZN.

Vse to prihaja od izraza v osnutkih glavnih dokumentov, ki so jih pripravili za to posebno zasedanje. To sta predvsem deklaracija o vzpostavitvi nove mednarodne ekonomske ureditve in na akcijski program takojšnje ureditve najbolj zgodnjih problemov.

Države v razvoju ocenjujejo enako resno tako politične kot zgolj ekonomske vidike sedanjih krize v mednarodnem gospodarskem življenju. Če v prvem členu omenjene osnutka deklaracije opozarjajo na to, kako je obstoječi mednarodni gospodarski sistem v popolnem nasprotju z razvojem v mednarodnih političnih in gospodarskih odnosih. Vrh tega je v deklaraciji zelo očitno poudarek njenih avtorjev, da bi prikazali najsi bolj zelo kakor tudi sposobnost držav v razvoju, da bi na svetovnem prizorišču politično delovale z namenom, da bi že omenjeno «zastarelo mednarodno gospodarsko ureditev» spremenile.

V osnutku svojih dokumentov, ki jih bo predložila na izrednem zasedanju, je «skupina sedemdesetdesetih» v glavnem prikazala, kakšno naj bi bila politika in praktični ukrepi, ki bi jih imela sprejeti mednarodna skupnost, da bi bilo mogoče odstraniti obstoječe ovire, zagotoviti bolj uravnotežen mednarodni razvoj in zaustaviti poglabljanje razpada med razvitimi državami in onimi v razvoju.

Sleherno neravnovesje v družbe

Beograjska univerza v številkah

BEograd, 3. — Beograjska univerza je dala doslej 180 tisoč inženirjev, profesorjev, zdravnikov, pravnikov, ki so končali šolanje do konca 1972. leta. Hkrati je na vseh fakultetah doseglo doktorski naslov 2300 diplomirancev, 2000 pa si je pridobilo naslov magister.

V SR Srbiji je trenutno nič manj kot 92 visokošolskih ustanov: 44 fakultet znanstvenega značaja, prav toliko je višjih šol in vrhu tega še 4 fakultete umetnostne smeri. Na vseh fakultetah in visokih šolah je vpisanih okoli 150 tisoč študentov, od katerih je 97 tisoč rednih, ostali so izredni. Če to število prenesemo na število prebivalstva, ugotovimo, da pride na 10 tisoč prebivalcev, nič manj kot 160 visokošolcev, kar vsekakor ni malo.

Visokošolstvo v Srbiji je od osvoboditve do danes doživelo tri značilna obdobja. Od osvoboditve do 1965. leta je bilo obdobje nagle ekspanzije. Razdobje od 1965 do 1970 je obdobje umirjenega napredovanja, zato pa tudi stabilizacije. Od 1970 dalje pa je obdobje, ki omogoča počasnejši, zato pa kvalitetnejši razvoj.

«Bazovica» gostovala pri «Fratellanzii»

Pred tednom dni, 23. marca, je slovensko kulturno prosvetno društvo «Bazovica» z Reke gostovalo pri Italijanski uniji, v smislu že tradicionalnega prijateljstva, ki ju veže že dolgo let. Mešani pevski zbor Slovencev, ki živijo na Reki, je pod vodstvom prof. Rajmunda Hrovata zapel vrsto slovenskih pesmi.

Bogati spored je obsegal še recitacijo Uvoda h Krstu pri Savici, ki ga je v slovensčini podal inž. Jože Poljanec, v italijansčini pa član italijanske Drame na Reki Glauco Verdrosi.

Zatem je nastopila mladina, ki je navdušila občinstvo s petjem in plesom. Najprej je plesni ansambel zaplesal Straussov valček, nato so se zvrstili slovenski narodni plesi, tako da je koreografka Sonja Kern zaslužila zares vse priznanje, ker je svoje plesalce tako dobro pripravila. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano, je toplo pozdravilo izvajalce in ko sta si ob tej priložnosti predstavnik društva, častna predsednica «Bazovice» Zora Ausc in predsednik italijanskega društva «Fratellanza» Ennio Machin izmenjali pozdrave, je predsednik italijanskega društva poudaril, da je nastop «Bazovice» najboljši odgovor doletenim provokacijam onstran meje, torej na italijanski strani.

Peter Lenardič - Skala, bivši učitelj in borec, preživlja življenjsko jesen v svojem rojstnem kraju na Humu v Brdih. Pred nedavnim je slavil svoj 77. rojstni dan. Ob njem njegova žena Nada

V LOS ANGELESU SO RAZDELILI LETOŠNJA PRIZNANJA

Cel kup nagrad - 7 oscarjev je prejel film «The Sting»

Priznanje za najboljšo stransko vlogo je dobila komaj desetletna deklica Tatum O'Neal - Nagrado za najboljšo moško vlogo so dali Jacku Lemmonu, za najboljšo žensko glavno vlogo pa Glendi Jackson

LOS ANGELES, 3. — Veliko slavje, na katerem se vsako leto delijo najvišja ameriška priznanja na področju filmske umetnosti, slovitih oscarjev, menda ne more in ne sme poteči, ne da bi kdo pripravil kako - presenečenje. Pred leti so predstavniki mladine izžvižgali vse cerebralne naspotju z razvojem v mednarodnih političnih in gospodarskih odnosih. Vrh tega je v deklaraciji zelo očitno poudarek njenih avtorjev, da bi prikazali najsi bolj zelo kakor tudi sposobnost držav v razvoju, da bi na svetovnem prizorišču politično delovale z namenom, da bi že omenjeno «zastarelo mednarodno gospodarsko ureditev» spremenile.

GOSTOVANJE ANSAMBLA MESTNEGA GLEDALIŠČA

V nedeljo in sredo bo v Kulturnem domu v Trzinu gostoval ansambl ljubljanskega Mestnega gledališča s komedijo Georgesa Feydeauja: «Bolha v ušesu». Delo je režiral Zarko Petan

popran očitek, čemu se Američani bahajo s svojo demokracijo, ki pa zatirajo nacionalne manjšine, predvsem dežele pol Indijance. Tokrat, ob letošnjem podeljevanju oscarjev, pa je sicer mirno svedčanost zmotila najsodobnejši protestni akt - streaker. Gre za najzavejši «modo» naglega populnega slavljenja v znak protesta ali vsaj za to, da bi se pritegnila pozornost. In prav v trenutku, ko je Liz Taylor bila na poti proti odru, da bi izročila oscarja slovitemu igralcu Lemmonu, se je pojavil na koncu odra povsem gol moški, ki je stekel pred umetnico z dvignjeno roko in z znakom «V».

Sicer pa se je ves večer razvijal po točno določenem načrtu, tako da so se na odru zvrstili nagradi, ki so sproti sprejemali nagrade, publika pa je sproti vsakega nagradila še z aplavzom. Svečanost so oddajali tudi po televiziji.

Ce je vse potekalo v redu, kot je bilo vnaprej določeno, niso priznanja šla tistim, kot se je napovedovalo, torej predvidevalo. Prihodnje leto bodo «oscarji» verjetno bolj previdni, kajti letos bi bil moral film «The Exorcists» odnesti cel kos oscarjev, dejansko pa je povsem propadel, vsem ko je odnesel kar sedem oscarjev film «The Sting», ki so ga Italijani prekrstili v «La stangata».

Film «The Sting» je dobil priznanje kot najboljši film leta, nadalje oscarja za najboljšo režijo oscarja za najboljšo glasbeno priredbo, za najboljši izvirni sizer, za najboljšo kostume, za najboljšo montažo in tudi za najboljšo scenografijo.

Ta film, ki je, kot vidimo, odnesel kup priznanj, pa ni dobil oscarja za najboljšo moško oziroma žensko vlogo. Kot najboljši igralec v letu je dobil oscarja Jack Lemmon za vlogo v filmu «Save the Tiger», v katerem igra vlogo skrajno pokvarjenega in hkrati zagrenjenega poslovnega človeka, ki podnebi požar v svoji tovarni.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Na zaupanje svojih poslovnih težav osebi, ki je ne poznate

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Na poslovnem področju se boste zblizali s svojimi predstojniki. Upoštevajte mnenje ljubljene osebe.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne nasledite predlogu, ki vam bo dan s preveliko lahkoto. Dobro razpoloženje, ki bo ugodno vplivalo na družino.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Na zaupanje svojih poslovnih težav osebi, ki je ne poznate

varni, da bi prišel do zavarovalnice. Sicer je Jack Lemmon bil tokrat že drugi na odru kot dobitnik oscarja, kajti pved 19 leti je odnesel oscarja za svojo najboljšo stransko vlogo v tedanjem zelo dobrem filmu «Mister Roberts».

Ze 46 let delijo oscarje in nikoli se ni zgodilo, da bi bil en igralec deležen teh dveh priznanj, vtem ko je več umetnikov, ki so dobili po večkrat najvišje priznanje, to se pravi oscarja za najboljšo glavno vlogo.

Kot najboljša umetnica leta pa je bila nagrajena z oscarjem Glenda Jackson, ki je ponovno dobila oscarja za svojo glavno žensko vlogo. Pred štirimi leti so ji podobno nagrado izročili za vlogo v filmu «Women in Love», letos pa je dobila oscarja za njeno glavno vlogo v filmu «A Touch of Class».

«Oscarja» za najboljšo stransko vlogo je dobila deklica, ki je stara komaj 10 let. In sicer Tatum O'Neal hčerka umetnika Ryana, ki je v filmu «Paper Moon» igrala vlogo sirote, «Oscarja» za podobno torej stransko moško vlogo pa je dobil že 70 let star John Houseman za svojo vlogo v filmu «The Paper Chase».

S tem bi nekako tudi zaključili poročilo o nekot tako pomembni prireditvi, ki na je z leti izgubila na svoji veljavi, kajti vtem ko upada v Evropi vloga, ki se je nekoč pripisovala filmskim festivalom, upada tudi vloga, ki se je pripisovala oscarjem. Sicer pa smo že v samem začetku povedali, da je bila edina «novost» na tej prireditvi - nagec, kar pa je bolj zadeva «mode», kot pa česa drugega. Tokrat se ni pojavil noben nagajalec, ki bi bil nagrad odklonil, ali ob prevzemu te kaj rekel. Nikomur je ni več do tega, da bi si z oscarjem zagotavljal kariero, pa čeprav oscar vendarle ni povsem odveč in nepomemben v filmskem svetu.

dobro. Nepričakovani in presenetljivi izrazi ljubezni.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Pri reševanju finančnega vprašanja bo sreča na vaši strani. Uresničili se bodo vaši skriti načrti.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Spoznali boste prave namene nasprotikov in se temu primerno ravнали. Ne zavračajte nasvetov dražje osebe.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dobri izgledi za umetniško ali poslovno dejavnost. Neko prijateljstvo se bo spremenilo v ljubezen.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ne izgubljajte časa z iskanjem pomoči. Pomagajte si sami. Braniti boste morali krivično obtoženo osebo.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ugoden dan za poslovna srečanja in razgovore. Cenjeni boste zaradi svojega dobrega srca.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Upoštevajte svojo intuicijo. Zagotovljen vam bo uspeh. Velike spremembe v čustvenih odnosih.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Odpravite se na potovanje, če to zahteva uspeh nekega posla. Obetajo se vam prijetni doživljaji.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne zapravljajte denarja v zvezi z nekim poslom, ki ni gotov. Skušajte ugotoviti iskrenost svojih čustev.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Uredili boste vse, kar je v zvezi z vašim napredovanjem. Prijetno vzdušje v družini.

Prvoborec Peter Lenardič-Skala

Na Humu v goriških Brdih preživlja jesen svojega življenja učitelj, komunist, prvoborec in zgleđen družbeno - politični delavec Peter Lenardič - Skala. Rodil se je 25. marca 1897 na Humu, učiteljske je končal v Tolminu in Gorici, nato je moral v prvi vojni na bojišče. Bil je tudi med tistimi slovenskimi ljudmi, ki so se v Radgoni uprli. Revolucionarno politično delo se je v goriških Brdih, odkoder je doma, začelo in tudi nadaljevalo z vračanjem avstrijskih vojakov z bojišč. In med temi je bil tudi Peter Lenardič, ki je po kongresu KPI v Ljubišču 1921 postal sekretar partijske celice v Kojskem. Pri drugih volitvah v poslansko zbornico v Rimu 1924 je bil v goriških Brdih na listi KPI izvoljen kandidat Jože Srebrnič iz Solkana. To je bila velika politična zmaga briških kolonov in komunistov. Toda znano je, da je fašizem kmalu zatrl, kar je bilo demokracičnega v Italiji. Poslanec Jože Srebrnič pa je bil vedno zelo ponosen na to svojo veliko politično zmago, ker je bila dosežena že pod fašistično diktaturo.

Kot ni bilo dano drugim demokratom, ni bilo niti učitelju in komunistu Petru Lenardiču v Kojskem dano, da bi se dalj časa kulturno in politično udeleževal in izživil v svojem kraju, kajti 1928. leta so ga fašistične oblasti premestile v Ovado v Piemontu. Tu pa mu ni bilo obznanja in se je naslednjega leta izselil v Jugoslavijo. V naslednjem šolskem letu torej 1929-1930 je poučeval v Konjšici pod Kumom, nakar je bil premeščen na osnovno šolo v Stično, kjer je poučeval do 1924. leta, ko so ga fašistične oblasti kot aktivista OF aretirale in odpeljale v Gonars.

V Stični je bil Peter Lenardič pravi ljudski učitelj, ker se njegovo delo ni omejevalo na šolo, pač pa se je posvečal tudi drugim dejavnostim, tako da je poučeval mlade fante sadjarstva, bil je član gasilskega društva in se boril proti mračnjakim silam, ki so se silele iz stiškega samostana. Okupacija 1941. leta je bila prelomen dogodek. Takoj 1941. leta je Peter Lenardič dobro vedel, kaj je njegovo mesto in je med prvimi v Stični postal član OF. Skupaj z ženo Nada sta postala aktivista, v juliju 1942 pa sta bila aretirana. Njega so poslali v Gonars, njo pa na Rab. V njuno stanovanje so se naselili belgardiisti. Ob razpadu italijanske vojske jeseni 1943 se je Peter vrnil v domačo Brdo, toda vrnil se je kot prekaljen politični delavec, aktivist OF in član KPS. Zena Nada pa je šla k sestri v Gorico in postala dobra zveza med goriškimi ilegalci in osvobodilnim gibanjem v Brdih.

Za Lenardiča - Skalo je bilo v Brdih polno dela. Postal je sekretar KPS v briškem rajonskem komiteju, kmalu zatem član okrožnega komiteja KPS in okrožnega odbora OF. Maja 1944 je bil v Brdih ustanovljen oddelke za zunanje nabave. Vodja tega oddelka je bil vse do osvoboditve Peter Lenardič - Skala, ki je s sodelavci napravil veliko. Dobavljali je hrano in raznovrstni material, ki ga je kupoval v Furlaniji in se globlje v Veneto za partizansko vojsko v Trnovskem gozdu. V sodelovanju z italijanskimi partizani v Furlaniji ter s člani GAP in terenci je vzpostavil uspešno nabavno mrežo, tako da je pogosto prihajala hrana tudi na kamionih v goriška Brda. V Brdih je organiziral trideset tajnih skladišč, osrednje skladišče pa je bilo na Humu. Otdod je blago na najrazličnejše načine odhajalo preko visokega mostu pri Desklah preko Soče in nato dalje na Banjsko planoto.

Peter Lenardič - Skala je s pomočjo svojih zvez z odporcištvom v Furlaniji nabavljali določene stvari celo za SNOS v Črnomlju. Peter Lenardič - Skala je v tistih letih postavil z odporciškimi gibanjem v Furlaniji tako tesne in hkrati tako uspešne stike, da ga sovražniki ni odkril vse do konca vojne.

Tudi po osvoboditvi je učitelj Peter Lenardič - Skala ostal na področju oskrbe in je bil najprej upravnik skladišča Prerad v Postojni, nato v Ajdovščini in od 1948 dalje v Sempetru pri Gorici. Bilo je to v dobi, ko je bilo s preskrbo težko. Peter je prav v teh časih postavil temelje današnjemu trgovskemu podjetju Grosist v Novi Gorici.

Sredi avgusta 1949 pa se je vrnil k svojemu vzgojiteljskemu poklicu. Postal je upravnik mladinskega doma v Kojskem, kjer je ostal do 1951. leta, nakar je v Kojskem poučeval spet vse do 1958. leta, ko je bil upokojen. Sedaj živi na Humu, v svojem rojstnem kraju, kjer je kljub svojemu letom še vedno aktiven družbeno - politični delavec. Izkušnje iz dolge dobe mu služijo kot napotek, ki je hkrati tudi vodilo drugim.

CIRIL ZUPANC

TITTOGRAD, 3. — V zvezi s sedanjim 6. kongresom Zveze komunistov Črne gore sta Združene književnikov Črne gore ter črnogorski republiški center za kulturo organizirala dve tridnevni književni manifestaciji pod naslovom «Penskihi pozdrav kongresu».

Okoli 40 črnogorskih pesnikov in pisateljev bo v teh dneh nastopilo v Cetinju, Titogradu ter v Hercegu Novem, pa tudi v manjših središčih kot na primer v Kolašinu, v Budvi, v Plevlju in drugod. Med drugimi bodo nastopili Mihaljo Lalić, Streten Perović, Mile Kralj, Jevrem Brković itd.

RADIO VELEIZIJA

ČETRTEK, 4. APRILA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 9.30 - 11.30 Šola
- 12.30 Poljudna znanost: KRONIKE PLANETA ZEMLJA
- 13.30 Oddaja sta pripravila Baldo Fiorentino in Mario Mauri DNEVNIK
- 14.10 Dnes v parlamentu
- 15.00 - Šola
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše: Pelikan
- 17.50 Program za mladino
- ITALIJA PODPISE PREMIRJE
- Smo 8. septembra 1943, ko se je Badoglijeva vlada umaknila iz Rima na jug in prepustila deželo nacifasizmu. Do osvoboditve pa je še dolgo, vse do maja 1945
- 18.45 Poljudna znanost
- 19.15 Italijanske kronike
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 Sindikalna tribuna
- 21.10 Zgodba nekega človeka
- MANCURIA 1943-1945
- Japonska nadaljevanje, ki so jo izdelali po romanu Jumpela Gomitawe, v italijansko po jo priredili M. Carrano, R. Menuccini in R. Zanuttini.
- Nocoj je na sporedu šesto nadaljevanje. Druga svetovna vojna se bliža svojemu koncu in ne bo dolgo, ko se bo prva atomska bomba razstrelila nad Hirošimo, kaj zatem pa ena enaka bomba padla nad Nagasaki. Zaveš, ki jo je ves čas kazal osamljen človek, tehnik Kaj, se počasi širi, kajti ljudje so od dneva do dneva vedno bolj razočarani. Kaj, ki je ves čas bil priča prefinjeni in surovi krutosti in ki je moral sodelovati pri nečloveškem izkoriščanju kitajskih ljudi v mančurskem rudniku, kljub svoji zavzetosti ni mogel veliko opraviti. In tu di sedaj, ko so ga za kazen poslali v vojsko, se je znašel t enakem okolju. Japonska vojska, ki je bila pred zrušenjem, je postala še bolj divja. Vojaški oddelke, v katerem je služil Kaj, so poslali na rusko bojišče. Araki, ki je bil njegov prijatelj in hkrati odločen levičar, je kmalu našel pot na sovjetsko stran. Kaj pa tega ni mogel storiti, ker je bil ranjen. Njegov prijatelj Kageyama pa je imenoval za podčastnika, da bi mu s tem pomagal, ker bi ga v tem svojstvu uporabil kot inštruktorja. Njegov oddelke, pa čeprav nima orodja, kople strelske jame. Nad Hirošimo eksplodira atomska bomba, sovjetska vojska že napada, smo pred koncem vojne
- 22.30 DNEVNIK
- Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.15 Protestantizem
- 18.30 Tedenska rubrika o judovskem kulturnem in družbenem življenju
- 18.45 Športni dnevnik
- 19.00 Dežela moja
- CLOVEK, OZEMLJE, OKOLJE
- Današnje reportaže so posvečene Parizu in sploh urbanistični «pete republike». Filmi obravnavajo razne aspekte urbanistične ureditve novega dela Pariza, reportaža o Creitulu obravnava na primer razredni del mesta, ki so ga zgradili, po tem ko so ves ta predel mesta zrušili. Nadalje film obravnava silovito pariško tržnico, ki so ga prav tako postavili pred nedavnim. Govor bo danes tudi o močnem pariškem novem letališču, ki nosi ime po generalu De Gaulu. Končno bo govor tudi o francoskih avtomobilskih cestah ter o pariškem središču Beaubourg, ki bo sčasom jedro kulturnega življenja francoskega glavnega mesta
- 20.00 Ob 20. uri
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Jaz in ...
- Oddajo pripravila Anna Zanolli
- 21.15 RISCHIAUTUTTO
- Nagradno tekmovalstvo, ki ga vodi Mike Bongiorno

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10 In 14.10 Šola
- Pomlad in sadovnjakih, Reportaža o šoli, Aljaska, Oddaja za prosvetne delavce
- 9.35 Francosčina
- 16.40 Šolska TV
- Razpad kolonialnega sistema
- 17.00 Sedmi kongres Zveze komunistov Slovenije
- 18.00 Obzorik
- 18.15 Otroški spored
- 18.55 Leonard Bernstein vam predstavlja
- PREOBRAZENJE BACH
- 19.45 Detel Nagajivček
- 20.00 DNEVNIK
- 20.25 Kam in kako na odhiti
- 20.40 Vitolil Zupan
- STRAH PRED LJUDMI
- Druga zgodba nadaljevanje «Vest in pločevina»
- 21.20 Sedmi kongres Zveze komunistov Slovenije
- 22.05 DNEVNIK
- 22.20 Poročilo s kongresa ZK Črne gore

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 20.00 Risanka
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 Italijanski film
- 22.00 Nogometno srečanje
- BOR - DINAMO

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po želja; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Nove plošče; 19.10 Spomin na J. Ukmarija; 19.35 Pisani balončki; 20.00 Šport; 20.35 Cajoli: «Pravica do ubijanja»; 22.10 Filmski motivi.

TRST

- 12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Pisan spored; 16.10 Simf. koncert; 19.30 Krokine.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Jutranja glasba; 9.00 Glasbena galerija; 10.10 Šolska oddaja; 10.45 Glasba na sveti; 12.00 Glasba po želja; 14.00 Turistične beležke; 15.10 Operni samospevi; 17.00 Mladinski klub; 17.45 Portreti; 18.00 Popevke; 19.00 Male skladbe velikih mojstrov; 20.00 Glasba v večeru; 21.00 Radijski oder; 22.35 Violinisti Igor Ozim.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Pseba reportaža; 12.10 Četrti spored; 13.00 Četrto spored; 14.07 Priljubljeno jim spet; 14.40 Radijska nadaljevanje; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončni čas; 17.05 Popolninski glasbeni spored; 18.00 Pisan spored; 18.45 Sindikalno-ekonomska panorama; 19.40 Glasbeni program; 20.20 Pisanovno na sporedu; 21.15 Sindikalna tribuna; 21.45 Knjižne novosti; 22.10 Pianist A. M. Cigoli.

23.15 Baročna violinska glasba.

CIRIL GALE:

OBRAČUN V POSTOJNI 40.

RUDIJA JE DUŠILO...

RUDI! JOŽE!

TOMO JE ODNESEL OMAMLJENEGA RUDIJA...

KOLESARSTVO

ZARADI ZADNJIH NEUSPEHOV

Belgijec E. Merckx letos ne bo tekmoval na «Giru»

Kot vse kaže, pa se ne bo odrek nastopu na «Touru»

MILAN, 3. — Belgijec E. Merckx, kot vse kaže, se letos ne bo udeležil mednarodne kolesarske dirke «Giro d'Italia». To je sporočil danes Giorgio Albani organizatorjem te dirke, po svojem povratku iz Belgije. Vest je mogoče presenetila vse italijanske ljubitelje kolesarstva, posebno pa, seveda, organizatorje «Gira».

Albani je povedal, da je Merckx povedal svojo odločitev njemu in Ambrogiu Molteni ob priliki premiere filma o njegovem življenju.

Ze doslej ni bilo povsem jasno, če se namerava Merckx udeležiti največje italijanske dirke, vendar pa je prevladovalo mnenje, da bo nastopil tako na «Giru» kot na «Touru», zlasti ker se je med zimo zelo vztrajno pripravil na letošnjo sezono. Zda pa vse kaže, da se je po zadnjih neuspehih odločil drugače. «Tour de France» je ostal sicer še nadalje njegov glavni cilj, odrek pa se je nastopu na «Giru d'Italia». Za francosko dirko se je odločil zato, ker lani ni nastopil nje, ampak na španski «Vuelta».

Albani je ob odločitvi belgijskega kolesarja izjavil to: «Naša kolesarska hiša Molteni ob njegovi odločitvi ne more storiti dejanske ničesar: kolo pač poganja le Merckx. Mi lahko le še upamo, da bo svojo odločitev spremenil. Ker ga pa do dobro poznam, sem prepričan, da svojo odločitev ne bo več spremenil.»

BUENOS AIRES, 3. — Argentinski boksar Carlos Monzon bo branil naslov svetovnega prvaka srednje boksarske kategorije 20. julija v Buenos Airesu proti kolumbijskemu izvalcu Valdezu.

HITOSTNO DRSANJE

NA 1000 IN 1500 METROV

Dva svetovna rekorda Averine

MOSKVA, 3. — Sovjetska drsalca Tatjana Averina je izboljšala svetovni rekord v hitrostnem drsanju na ledu na progi 1000 metrov s časom 1'26"40 in je s tem znižala za devet desetink čas prejšnje prvakine Američanke Ann Henning. Včeraj pa je Averina izboljšala tudi svetovni rekord na progi 1500 m s 2'14".

KOŠARKA

V finalnem srečanju v Nantesu

Ekipe Ignisa predala pokal prvakov Realu

V Nantesu je sinoči Real Madrid premagal Ignis v finalnem srečanju tekmovalca za pokal evropskih prvakov z izidom 84:82.

Srečanje je bilo v zaključnih minutah zelo napeto, saj je Italijanom uspelo v zadnjih sekundah izid zni-

Tako je izgledal zadnji del proge (pred ciljem) letošnjih 8. slovenskih zimskih športnih iger na Piancavallo

TONE SVETINA STENA

58.

Gledal je, kako se Stane, oprtan z nahrbtnikom, preudarno vzpenja: kot bi bil domenjen s steno, da ga ne bo nikoli razočarala in vrgla s sebe.

«Lepo je, če ima človek prijatelja,» si je mislil. «Prijatelj je mnogo bolj zanesljiva postavka kot ženska. Trdnjši je. Odnos z žensko je stalno ogrožen od kakega tretjega, ki mu pride vmes. Poleg tega je ljubezen navadno boleča stvar... Saj je zmagala celo Jaga... Toda z njim in z njo je drugače. On nima Tinci kaj očitati, kvečjemu ona njemu. Tu, sredi stene je začutil, da je z njo nekaj izgubil. Iz njegove duše se je izlilo nekaj svetlobe, postal je bolj trd, vedel je, da je pripravljen na večja tveganja. Le mati mu je še vedno postavljala neko mejo. Ne sme je prizadeti s svojo nepremišljenostjo...»

Tince pa se je odrekel ne samo zaradi triglavskega stebra — ta se je pomaknil nekam naprej v nedolocen čas — temveč tudi zato, ker je v njem zmagala stena, ki mu pomeni več kot ženska. Za potepanje, boj, tveganje in neznanstve napetosti mu je več kot za zakonsko posteljo. Toda Tince ga je v zadnjem pismu le prizadela: «... Pokorim se usodi. Ni me namenila tibi in ne tebe meni. Zato bo tako bolj prav, da dosežeš svoj cilj. Kjerkoli boš, te bo

finalni tekmi za pokal pokalnih prvakov premagale italijanske peterko Geasa z 68:58 (33:32).

OBVESTILO

ZSSDI sporoča, da so uradi odprti za občinstvo vsak dan od 8. do 14. ure v UL. Geppa 9, telefon 31119.

Trebenski Primorec je opravil letos v 3. AL zelo uspešno prvenstvo, saj so njegovi napadalci često spravljali nasprotnike v hude težave, kot se je to zgodilo tudi unijonovemu igralcu št. ena

OLIMPIJSKE IGRE

ZA LETO 1980

Moskva zahteva olimpijske igre

MOSKVA, 3. — Predsednik sovjetskega olimpijskega odbora Konstantin Andrijanov je v nekem intervjuju izjavil, da bi bila dodelitev letnih olimpijskih iger leta 1980 Los Angelesu kršitev tradicije olimpijskih iger. Leta 1976 bodo namreč igre v kanadskem Montrealu, do- slej pa se še ni zgodilo, da bi bile dvakrat zaporedoma na istem kontinentu. Doslej je kandidatur za organizacijo olimpijskih iger 1980 predložila Moskva, nato pa šele ameriški Los Angeles.

Rimsko sodišče pa je obsodilo danes na sedem mesecev zapora rimskega navijača Carla Rossija zaradi upiranja in poškodbe javnih funkcionarjev med nedeljskim derbijem in Rimu.

ZARADI NEDAVNIH IZGREDOV

Nogometno igrišče Rome suspendirano za dve nedelji

Rome suspendirano za dve nedelji

RIM, 3. — Nogometni disciplinski sodnik je danes izključil igrišče Rome za dve nedelji zaradi izgre- dov, do katerih je prišlo v nedeljo na olimpijskem stadionu v Rimu med nogometnim srečanjem italijanske A lige Roma — Lazio.

ODBOJKA

8. turnir prijateljstva

V derbiju najboljših borovci zmagovalci

To je bilo zadnje moško srečanje v okviru TP

Bor — Olympia Gorica 3:0 (15:5, 15:7, 15:9)

BOR: Požar, Vodopivec, Kralj, Fučka, Plesničar, Može, Neubauer, Prašelj, Ugrin in Šiškočič.

OLYMPIA: Soban, B. in M. Špaccan, Kranner, Ferfolja in Antonič.

SODNIK: Russo, zapisnikar: Doriguzzi.

S tekmo Bor — Olympia se je končal izločilni del letošnjega 8. turnirja prijateljstva pri članinih na tržaško-goriškem področju. Glede na predhodne izide je bil ta obračun le gola formalnost, ker sta imeli že prej obe ekipe pravico do nastopa v sklepnem turnirju, ki bo konec tega meseca. Temu primerna je bila tudi prikazana odbojka, saj niso pokazali nič posebnega ne poraženici in niti zmagovalci. Obe ekipi nista nastopili v najboljši postavi, posebno o krnjani pa so bili gostje. Tekma je bila torej le prestižnega pomena in Bor je povsem zaslužen končni zmagovalec našega področja. V štirih tekmah

TURNIR PRIJATELJSTVA — ŽENSKA

Dejleta Bora A odpravila Slogo

Sinoči je v Trstu, v okviru «Turnirja prijateljstva» za ženske, šesterka Bora A premagala Slogo s 3:1 (15:10, 15:12, 11:15, 15:5).

NOGOMET

Včeraj je bilo odigrano 25. kolo jugoslovanskega nogometnega prvenstva v 1. ZNL. Končalo se je z naslednjimi rezultati:

Zagreb — Crvena zvezda 0:2
Svoboda — Vardar 1:2
Partizan — Olimpija 0:0
Velež — Hajduk 1:0
Proleter — Željeznica 1:0
Sarajevo — Borac 2:0
Čelik — Beograd 1:0
Radnički — Vojvodina 1:1
Tekma med Borom in Dinamom bo današnja.

Po današnjem 25. kolu vodi še vedno Hajduk z 32 točkami kolikor jih ima tudi Velež, 3. je Crvena zvezda z 9, 4. Čelik z 28 točkami, 14. je Olimpija s 23 točkami.

V 2. zvezni jugoslovanski nogometni ligi — zahod je Novi Sad premagal Maribor z 2:0, Igman pa Mercator prav tako z 2:0.

KOŠARKA

TEDENSKI PREGLED

Polet bi lahko letos dosegel v prvenstvu mladincev še več

Zopet so se ponovile v prvenstvu kadetov nerednosti med tekmo Bor - Inter 1904

Promocijsko prvenstvo

Tudi predzadnje kolo promocijskega prvenstva ni prineslo presenečenja. Libertas iz Trsta je odpravil košarkarje iz Barkovlj in se bo tako skupno z Italo boril na kvalifikacijah za vstop v D ligo.

Od slovenskih predstavnikov je tokrat Kontovel počival, Bor pa je gostoval v Trzinu, kjer je doživel

visok poraz. «Plavi», ki so igrali v okrnjeni postavi, so s prikazano igro razočarali, saj so jim nasprotniki brez velikih težav uhajali na koš. Tudi v napadu borovcem ni šlo, saj so tokrat zbrali najnižji izkupiček (46 točk).

IZIDI 15. KOLA

POM - Bor 90:46, Libertas Trst - Libertas Barkovlje 93:60, Itala - CGI Milje 69:58, Sagrado - Villesse n. o. Počitek: Kontovel.

LESTVICA

Itala Gradišče	15	14	1	1107:895	28
Libertas Tr	15	13	2	1155:953	26
POM Trzin	15	10	5	985:884	20
Sagrado	15	8	7	945:932	16
CGI Milje	15	7	8	888:893	14
Lib. Barkovlje	15	6	9	906:991	12
Kontovel	14	3	11	782:911	6
Villesses	14	3	11	868:1059	6
Bor	14	2	10	913:1210	4

PRIHODNJE KOLO (6. 4.)

Bor - Kontovel (16.00), CGI Milje - Libertas Trst, Libertas Barkovlje - Itala, Villesses - POM Trzin, Počitek: Sagrado.

OCENE P.d.: Fabjan (B) 2, Barazzutti (B) po eno točko.

SKUPNO: Starc (K) 16, A. Zavadal (K) in Fabjan (B) 10, R. Kralj (K) 8, Klobas (B), Kapič (B) in Barazzutti (B) 6, Koren (B) 4, Vatoev (B), M. Kralj (B), Francia (B) in D. Zavadal (K) 3, Lukša (K) 2, Kafol (K), Hrvatič (B) in B. Daneu (K) po eno točko.

Mladinci

V zadnjem kolu prvenstva mladincev so poletovci osvojili četrto prvenstveno zmago. Kljub obilnemu izkupičku, ki so ga dosegli naši košarkarji (99 točk), pa s prikazano igro niso zadovoljili. Igrali so nezbrano, kar so seveda izkoristili gostje.

Po uradnem zaključku prvenstva so poletovci torej osvojili osem točk, kar je za slovensko ekipo najboljši uspeh v tem prvenstvu, ki je na visoki ravni. Vseeno pa bi od poletovcev pričakovali več, saj so nerodno izgubili več tekem (Radič Arte B, Tigers, Radič Arte A).

Naši košarkarji bodo morali odigrati še dve zaostali tekmi.

Zmagovalec tega prvenstva je moštvo Italsider, ki je izgubilo le eno tekmo s Patriarco. Nedvomno pa je najmočnejša ekipa mladincev Patriarca iz Gorice, ki si je z drugim mestom prav tako priborila pravico do nastopa v kvalifikacijah za pokrajinski naslov. Po vsej verjetnosti bo Patriarca v tretji tekmi premagala Italsider, saj — bodi Gorici nastopili s svojo najboljšo postavo. Košarkarji, kot so Marušič, Soro in Furlan, so namreč igrali v prvenstvu B lige in bodo tokrat ojačali mladinske vrste Patriarce.

LESTVICA PO ZADNJEM KOLU

Italsider 28 točk, Patriarca 24, Lloyd Adriatico 20, Tigers 18, Radič Arte A 12, Servolana 10, Polet 8, Radič Arte B 6, Itala 4.

Polet bo moral odigrati dve zaostali tekmi: proti Radič Arte A in proti Radič Arte B. Obe tekmi bodo poletovci igrali doma.

OCENE P.d.: Adrijan Sosič 2, E. di Sosič 1.

SKUPNO: Adrijan Sosič 18, Kraus 6, Guštin in Gantar 5, Daneu in E. di Sosič 4, Škerlavaj 2, Jugović, Tavčar in Dolenc po eno točko.

Kadeti

O sobotni tekmi med Borom in Interjem 1904 je le malo povedati. Slo je po predvidevanju: borovci so bili v prvem polčasu enakoverden nasprotnik Interju 1904, sodnik je sodil le eni ekipi, trije boljši borovci so zapustili igrišče, ko je bilo stanje izenačeno. In tekma se je tako končala. Borovi navijači so se pri tem zelo ogreli. Proti drugemu bodo podvzeli disciplinske ukrepe.

IZIDI 7. KOLA

Bor - Inter 1904 63:94, SABA - Scoglietto 141:23, Inter Milje - Lloyd Adriatico 32:112.

PRIHODNJE KOLO (6. 4.)
Scoglietto - Bor (16.30), Inter Mi-

lje - SABA, Lloyd Adriatico - Inter 1904.

LESTVICA

Inter 1904	7	7	0	656:324	14
L. Adriatico	6	5	1	594:322	10
SABA	7	4	3	680:460	8
Bor	7	3	4	625:477	6
Inter Milje	6	1	5	313:666	2
Scoglietto	7	0	7	242:801	0

OCENE P.d.: Žerjal 2, Klobas 1. SKUPNO: Vatoev 6, Košta in Klobas 5, Parovel in Žerjal 2, Renato Furlan in Perko po eno točko.

Dečki

V obeh skupinah so nastopile vse tri naše peterke. Bor in Kontovel sta zmagala, Polet pa je neprickovano izgubil proti Flaminiu. Kontovel je celo presegel stotico proti šibki peterki Libertasa. Bor se je moral resno potruditi, da je lahko odpravil postrtovalne košarkarje druge ekipe Lloyda.

V soboto čakata naši ekipi dve težki srečanja. Kontovel bo igral proti Lloyd Adriaticu A za prvo mesto, Bor pa proti CGS za drugo mesto. Že to priča, da so naša mladinska moštva začela zeti sadove plodnega dela.

SKUPINA A

IZIDI 6. KOLA

CGS - Inter 1904 52:82, Lloyd Adriatico B - Bor 43:59, CGI Milje - Don Bosco 17:78.

LESTVICA

Inter 1904	5	5	0	439:178	10
CGS	5	4	1	289:225	8
Bor	5	4	1	273:220	8
Don Bosco	5	3	2	310:196	6
Servolana	5	1	4	244:288	2
Lloyd B	5	1	4	174:350	2
CGI Milje	6	0	6	140:444	0

PRIHODNJE KOLO (6.4.)

Bor - CGS (17.30), Inter 1904 - Don Bosco, Servolana - Lloyd Adriatico B. Počitek: CGI Milje.

SKUPINA B

Ferrovio - Lloyd Adriatico A 28:117, Flamini - Polet 40:32, Libertas - Kontovel 18:115. Počitek: Italsider.

LESTVICA

Lloyd A	5	5	0	594:250	10
Kontovel	4	4	0	313:159	8
Italsider	5	3	2	250:245	6
Flamini	4	3	1	197:195	6
Polet	5	1	4	237:273	2
Ferrovio	5	0	4	196:310	2
Libertas	6	0	6	111:585	0

PRIHODNJE KOLO (7.4.)

Lloyd Adriatico A - Kontovel (10.00), Italsider - Flamini, Polet - Ferrovio (11.00), Počitek: Libertas.

OCENE P.d.: Race (B) in Dovgan (B) 2, K. Starc (K), Čuk (K), I. Starc (K), Leniša (P) in Dovgan (B) po eno točko.

SKUPNO: V. Sosič (P) 7, Bruno Furlan (B) 6, Čuk (K) in Udovič (B) 4, Ban (K), Daneu (P), K. Starc (K) 3, I. Starc (K) 2, Rauber (P) in Leniša (P) po eno točko.

MINIBASKET

Turnir v minibasketu za A skupino, v kateri sta nastopali tudi dve slovenski ekipi, Kontovel in Polet, se je zaključil. Kontovelci so se uvrstili na prvo mesto, skupno s Ferrovio in Sabo. Zato bodo potrebna še dodatna srečanja med temi tremi ekipami, prvi dve pa se bosta uvrstili v finalni del tekmovalca.

Zelo dobro je na tem turnirju igral tudi Polet, ki se je povsem zaslužen uvrstil na četrto mesto. Najboljši strelac prvenstva je bil igralec Sabe Simone, ki je dosegel kar 112 košev, drugi pa je bil s 106 koši Bukavec.

Lestvica:
Kontovel 6 5 1 10
Ferrovio A 6 5 1 10
Saba 6 5 1 10
Polet 6 3 3 6
Fornis B 6 2 3 6
Fornis A 6 1 5 2
Ferrovio B 6 0 6 0
H. L.

Domači športni album

V nedeljo so bile na Piancavallo 8. ZSSJ. Absolutni prvak je postal Andrej Kriznič od openskega Poleta

Naslov prvaka SPDT za leto 1974 je osvojil Borut Deško

Med mladinci je osvojil srebrno kolajno Aleš Žetko od SK Raketa

Branko Jazbec je SK Raketa prihril med mladinci tudi tretje mesto

spremljala moja misel. Zda vem, da je ljubezen, ki ničesar ne išče za povračilo, močnejša od tiste, ki postavlja pogoje. Vse med nama je bilo prelepo, da bi se lahko uresničilo. Prost si, naj te moje čustvo ne moti. Upam, da bova ostala prijatelja. Vsega, kar si želim, ne moremo imeti; samo za malo prostora v tvojem srcu te prosim...»

«Morda še vedno upa, da bi se kaj spremenilo,» je pomislil. «Morda so to besede trenutnega razpoloženja in bodo sčasoma utonile v pozabo...» Nič več se ni oglašila po tem in tudi on ji ni pisal. Toda čeprav je mislil, da jo bo lahko pozabil, se je v gorah vedno spomnil nanjo. Če človeka odstraniš iz svojega sveta, to še ne pomeni, da ga ni bilo. Njekje v ozadju ostane, pritrjen, tu živi ali usiha kot vsako resnično življenje.

Naj te življenje tre tako ali drugače, prenašati moraš, kar si sam naložil, in nekaj tistega, kar ti nalože drugi. Kdove kaj več s seboj čez steno Stane? Ne vidi v njegovo dušo, čeprav sta zvezana z vrvo...

Čim više sta bila, tem bolj razkošna svetloba ju je obdajala. Grapa je postajala prijazna, dokler se ni zaprla z gladkimi, nedostopnimi skalami. Umaknila sta se jim po policah v steber, kjer sta prilezla na vrh brez posebnih težav.

Šla sta po robu stene, dokler nista našla prijetnega mesta za počitek. Pred njunimi očmi je vstala stena, od sonca obsijana. V njej je viselo mnogo plazov. Včasih se je kakšen odrgal. Zabobnelo je navpično prostranstvo in odmevalo, kot bi se gore pogovarjale med seboj.

Kdove kakaj je Jug tako rad hodil v to grapo in zakaj je tako rad ogledoval Slingo? Zazrla sta se v njen orjaški obraz. Sončni prameni so se sprehajali po njem kakor blažen smehljaj dekleta, ki ljubi. Ko pa je oblak zakril sonce, ji je senca spremenila obraz v gube jezljivega starca. Videla sta, kako so bežeči oblaki spet zbrisali to podobo

in nadeli Slingi nov izraz. Tako se igra svetlobe in sence ponavlja še in še, v nedogled...

«Vse se spreminja... Kaj neki snuje usoda človeku tisti trenutek, ko se spočenejo vzrodi neznanega...» je zamišljeno rekel Stane.

Vstal je, si prižgal cigareto in se zamaknil v globino. Nadaljeval je:

«Nama je bila usoda naklonjena, Jugu ne...»

«Preveč si je želel naenkrat,» je dejal Čop. Odvezal je nahrbtnik. Bil je čas za hrano.

«Skoda Juga! Kaj vse bi bil dosegel!»

Stanetove oči so potovale iz temačne grape prek gradkih sten vse do obraza, ki je ta trenutek visel nad globino svetel, skoraj gladek in bleščoč. «Zakaj plezamo?» se je vprašal. «Poleg vsega, kar pišejo in govore, bi si lahko zastavil vprašanje, zakaj živimo. Dobil bi tisoč odgovorov...»

«Kaj si tako zamišljen?» je vprašal Joža, ko Stane le ni odmaknil pogleda od globine.

«Zakaj plezamo, sem razmišljal.»

«Jaz ne razmišljam o tem, pa me vseeno zanima, do česa si se prikopal ti.»

«Ko sva plezala in sem mislil na Juga, se mi je utrnula ta misel. V steni rešuje vsak plezalec dva osnovna problema. Eden je ta, kako bo ukanil navpičnost in težnost ter se prebil skozi šibke točke stene navzgor k svojemu cilju — vrhu. Drugi problem prinese s seboj. To je gonilna sila, motiv za vzgon. Zabrana je v spopadu med nekimi željami, ki so v nasprotju z močnostjo. Čim večja nasprotja nastajajo, tem silnejši je vzrok, ki žene človeka v višino, tem močnejša je vol

PO PISANJU TEDNIKA «L'ESPRESSO»

Oster polemični napad sen. Merzagore
na Fanfanija in na predsednika Montedisona

Dosmrtni senator je intervju že demantiral

RIM, 3. — Jutrišnja številka tednika «L'Espresso» bo objavila daljši članek novinarja Lina Jannuzzi, ki pod naslovom «La telefonata» objavlja pogovor z dosmrtnim senatorjem Merzagoro. V članku navaja vrsto izredno ostrih Merzagorinih izjav na račun italijanskega vodilnega političnega razreda in izlasti proti tajniku KD Fanfaniju. Sen. Merzagora je sicer intervju že demantiral, vendar je novinar Jannuzzi potrdil, da je zapisal samo kar je Merzagora dejal v dveh pogovorih in med telefonskim intervjujem. «Na vsak način», je dodal Jannuzzi, «imam točne zapise pogovorov in jih lahko objavim.»

Po pisanju «L'Espresso» je Merzagora dejal, da so odvzeli sodstvu preiskavo o «mrtni podporah» Montedisona in jo predali parlamentarni komisiji, da bi nekaterim osebam pomagali, drugim pa grozili; v bistvu pa zato, da bi vse pokrili. Merzagora naj bi še dejal, da «v preiskovalni komisiji je neka oseba, ki jo je Valerio (bivši predsednik Montedisona) podkupil» in da sta v zadevo Montedison vpletena tudi Piccoli in Rumor. Dejal naj bi tudi, da se za predsedni-

kom komisije skriva neka visoka osebnost. Na vprašanje, če gre za Cefisa (predsednika Montedisona) ali za Fanfanija, pa naj bi odgovoril: «Cefis je zelo inteligenten in ambiciozen. Izredno nevaren človek. Fanfani pa nebrzdano napada. Skupaj imata ogromno moč in ne vem, kdo ju bo lahko ustavil. Zadržuje da pomislimo, kaj se dogaja s tiskom. Fanfani in Cefis sta teoretika in režiserja tega sistema oblasti in poldržavnega in državnega podkupovanja.»

V zvezi s preiskavo o Montedisonu naj bi Merzagora še dodal, da bo povsem neuporabna, če se ne bo sodstvo opogumilo in da je možno, da v zakonu o javnem finansiranju strank vrinejo amnestijo za vse dosedanje goljufije.

Umberto Agnelli
o krizi Fiata

TURIN, 3. — Aprilska številka mesečnika «Illustrato» objavlja daljši intervju s pooblaščenim upraviteljem Fiata Umberto Agnellijem. Agnelli navaja težave, v ka-

terih se nahaja največje italijansko industrijsko podjetje zaradi splošne gospodarske krize in zaradi svojih specifičnih problemov, ter nakazuje vrsto predlogov za rešitev te krize.

Umberto Agnelli ugotavlja, da se Fiat otepa med številnimi problemi, ki jih je navedel že pred časom: pomanjkanje konkurenčnosti zaradi omejitve nadur, množična odsotnost od dela, stalno sindikalno oporekanje, nizke cene pri prodaji, naraščanje cen surovin. «Zlasti pa v Italiji ni bilo in še ni takega načrtovanja in jasnih razvojnih smernic», ugotavlja Agnelli, «ki bi nam dovoljevale uspešno načrtovanje proizvodnje in investicij.»

Zatem voditelj Fiata navaja nekaj podatkov: zaradi energetske krize in zaradi nove delovne pogodbe, trdi Agnelli, se je prodaja znižala za 25 odst. v tujini in za 40 odst. v Italiji. Po drugi strani pa je moralo podjetje odšteti kar 100 milijard lir več za višje plače. Upravitelj Fiata zatem analizira možnosti, ki jih ima velika turinška industrija, da ohrani svojo neodvisnost. Po njegovem mnenju je vse odvisno od konkurenčnosti s tujimi industrijami. Če bo Fiat manj konkurenčen, bo prav gotovo prišel v roke tujih kapitalistov.

V zvezi s vladnim in sindikalnim predlogom, naj Fiat preusmeri del svoje proizvodnje in investicij na področje javnih prevoznih sredstev (avtobusi, vlaki in drugo), je Umberto Agnelli dejal, da se sicer s tem predlogom strinja, da pa ne zadostuje za premostitev krize.

Intervju zaključuje s pozivom, naj vse sile — podjetje samo, vlada, sindikati — najdejo ob skupnem sodelovanju rešitev za krizo, ki je najhuja, kar jih je industrija Fiat doživela v 75 letih svojega obstoja.

Tudi med podelitvijo filmskih nagrad «oscar» se je pojavil gol «streaker». Stekel je preko odra in izginil za kulisami, prav ko je Elisabeth Taylor stopala na oder. Kot kaže, ji je ob pogledu na gola mladenčica šlo precej na smeh

Obtoženi goljufije
ker so pomagali Vietnamu

AREZZO, 3. — Preiskovalni sodnik iz Arezza je javil 25 javnim upraviteljem, da vodi proti njim sodno preiskavo pod obtožbo poskusa goljufije. «Zločina» se bodo morali zagovarjati predsednik pokrajine Arezzo, 19 županov in 5 upraviteljev bolnišnic iz istega področja.

Obtoženi so, da so dodelili prispevke za obnovo Vietnama. Prispevke, ki so znašali od 200 tisoč lir v strani revnejših občin in bolnišnic do 10 milijonov lir v strani občine Arezza, je svoj čas odobrila, poleg občinskih oz. pokrajinskega sveta, tudi deželna nadzorna komisija.

Po mnenju deželne federacije KPI gre za ponoven poskus napada na demokratične institucije s strani reakcionarnih krogov.

Špansko vojaško sodišče
obsodilo štiri Baske

BURGOS, 3. — Vojško sodišče je obsodilo štiri pripadnike baskovske organizacije ETA na več let zapor zaradi ugrabitve industrijskega Felipa Huarteja. Zaradi te ugrabitve jih je civilno sodišče že obsodilo na 30 let zapor, vojaško sodišče pa jim je še naprtilo od 6 do 15 let zapor.

Obsodbo bo moral potrditi vojaški guverner baskovskega okrožja.

HAVANA, 3. — Včeraj je kubanska vlada priredila sprejem v čast vladnega zunanega ministra msgr. Agustina Casarolija, ki je na obisku na otoku. Danes je Casarolija sprejel kubanski predsednik republik Osvado Dorticos Torrado. Sprejemanje je bilo v predsedniški palači «Palacio de la Revolución».

PO UGOVOTIVAH KONGRESNE KOMISIJE ZA DAVKE

NIXON OGOLJUFAL DAVČNI URAD

Predsednik dolguje državi nad pol milijona dolarjev - Mo-
gočni sindikat AFL-CIO za «impeachment» šefa Bele hiše

WASHINGTON, 3. — Ameriški predsednik Nixon je dolžan davčnemu uradu 517.203 dolarjev, ker je leta 1970 podaril državnemu arhivu dokumente svojega podpredsedništva. Parlamentarci so ugotovili, da je predsednik podaril dokumente, ki so jih zapadel rok, ki ga je predvideval zakon. Poslanci so nadalje ugotovili, da je ameriški predsednik prikladal davčnemu uradu dobiček 117.836 dolarjev, ki ga je imel od prodaje nekakega svojega poslasta v Kaliforniji in zaslužek 151.848 dolarjev od prodaje svojega newyorškega stanovanja. Preiskovalci so nadalje odkrili še druge nepravilnosti v davčnih prijavah ostalih članov Nixonove družine in samega predsednika: tako so zavrnilo Nixonovo zahtevo po odbitku stroškov, ki jih je imel za nakup pohištva za svojo vilo v S. Clementeju in stroškov za prevoze družinskih članov in prijateljev, ki so mu sledili na njegovih potovanjih v Washingtona na odhiti v razne njegove vile. Prav tako ni država, po mnenju komisije, dolžna plačati popravila za Nixonovo vilo v S. Clementeju.

Poročilo kongresne komisije za davke je hudo udarilo ugledu ameriškega predsednika. Če je škandal Watergate povzročil krizo zanj, pa je Nixon skušal ogoljufati davčni urad za poprečna Američana. Če dokaz več, kako podlo je ravnal

GOL NEPRISEBNEŽ

Antonio Ladinetti se je včeraj zjutraj sredi Turina menil, da ni nič silek in planil popolnoma gol na ulico. Ki je bila v tisti uri nasičena s prometom. «Slecite se, iščem skupaj tretje oko», je pozival za prepadene avtomobiliste, ki so se mu skušali izogniti. Povožili ga res niso, prišlo pa je do precej hudega veržnega trčenja.

Nekdo je poklical orožnike, ki so neprisrebneža oblekli in odpeljali na zasilnišče v vojašnico. Ladinetti pa ni odnehal: ponovno se je sskel in skušal prepričati karabinerje, naj gredo na pohod z njim popolnoma goli. Njegovo prizadevanje je bilo vsekakor zaman, ker je naletel na gluha ušesa.

REKLAMA

Neka francoska založba je izdelala priročnik z nasveti o zdravstvenem in pokojniškem zavarovanju. Na prvi strani knjige je velik oglaš pogrebne- ga zavoda.

to nekretno v trenutku, ko pravosodna komisija predstaviškega doma vodi preiskavo, da bi ugotovila, če je umestno zahtevati odstavi- tve predsednika zaradi zadeve Watergate; drugič ker je morebitna obtožba v pristojnosti zveznega davčnega urada. Prav tako je v pristojnosti tega urada zahtevati od predsednika, naj poravnava dolg. Komisija je sklenila dati v ob- javno zaključke svoje preiskave po triurni seji za zaprtimi vrati. Komisija je ugotovila, da je Nixon dolžan davčnemu uradu 444.022 dolarjev, katerim je treba prističi 32.409 dolarjev interesov za obdobje od leta 1970 do 1972. K temu bi bilo treba dodati še 40.000 dolarjev interesov za leto 1969, ki pa jih Nixon lahko tudi ne plača, ker mu zakon priznava to možnost. Komisija vsekakor pripo- roča predsedniku, naj prostovoljno poravnava tudi ta dolg.

Kongresna komisija je tako zavr- nila Nixonovo tezo, da ima pravico do odbitka 482.018 dolarjev, ker je leta 1970 podaril državnemu arhivu dokumente svojega podpredsedni- vanja. Parlamentarci so ugotovili, da je predsednik podaril dokumen- te, ki so jih zapadel rok, ki ga je predvideval zakon. Poslanci so na- dalje ugotovili, da je ameriški pre- sednik prikladal davčnemu uradu do- biček 117.836 dolarjev, ki ga je imel od prodaje nekakega svojega poslasta v Kaliforniji in zaslužek 151.848 dolarjev od prodaje svojega newyorškega stanovanja. Preiskovalci so nadalje odkrili še druge ne- pravilnosti v davčnih prijavah os- talih članov Nixonove družine in samega predsednika: tako so zavrnilo Nixonovo zahtevo po odbitku stro- škov, ki jih je imel za nakup po- hištva za svojo vilo v S. Clemen- teju in stroškov za prevoze družin- skih članov in prijateljev, ki so mu sledili na njegovih potovanjih v Washingtona na odhiti v razne nje- gove vile. Prav tako ni država, po mnenju komisije, dolžna plačati po- pravila za Nixonovo vilo v S. Clemen- teju.

Poročilo kongresne komisije za davke je hudo udarilo ugledu ame- riškega predsednika. Če je škand- al Watergate povzročil krizo zanj, pa je Nixon skušal ogoljufati davč- ni urad za poprečna Američana. Če dokaz več, kako podlo je ravnal

PISMO «SYMBIONIŠKE OSVOBODILNE VOJSKE»

Ugrabljen Patricia Hearst
v kratkem na svobodi

Oče je za njeno osvoboditev že odštél šest milijonov dolarjev

S. FRANCISCO, 3. — Patricia Hearst, 19-letna hči ameriškega milijarderskega založnika, bo ve- rjetno v kratkem osvobodena. Ugra- bitelji — člani tajne «Symbioniške osvobodilne vojske SLA» — so spo- ročili, da jo bodo osvobodili v prihodnjih 72 urah. Tudi tokrat so se poslužili neobičajnega načina: neka mlada in lepa črnka — po vsej verjetnosti je to bila Nancy Ling Perry, ki jo iščejo zaradi pripadnosti organizaciji SLA in za- radi požiga hiše, v kateri je bilo dalj časa skrivališče ugrabiteljev — je 29. marca naročila pri ne- kem cvetličarju šop vrtnic za uredni- štvu revije «Phoenix». V šop pa je skrla pismo in fotografijo ugra- bljene Patricie, ki so jo strgali z njenega voznikega dovoljenja.

Zaradi okvare na avtu cvetličar- pa so vrtnice s pismom dostavili komaj včeraj, ko je že minilo na- javljenih 72 ur. Zato nestrno pri- čakujejo novosti. Med drugim je v pismu tudi rečeno, da je Patricia Hearst, ki so jo ugrabili iz «cam- pusa» univerze v Berkeleyu 4. fe- bruarja letos, po daljših pogovorih z ugrabitelji razumela njihove ideale in da se z njimi tudi strinja. Oče ugrabljenega dekleta, Ran- dolf A. Hearst, pa je medtem sporočil, da bo umaknil vsoto 4 milijonov dolarjev (2 milijardi 400 milijonov lir), če ne bodo osvobo- dihi hčere pred koncem meseca. Na vsak način je izrazil prepra-

Danes se v Catanzaru nadaljuje sodna obravnava

NEGOTOVOST IN DVOMI
NA PROCESU VALPREDA

Pričakovanje za razsodbo kasacijskega sodišča,
ki bo odločalo o upravičenosti zahteve po
združitvi procesov Valpreda in Freda - Ventura

CATANZARO, 3. — Pred porotnim sodiščem v Catanzaru se bo jutri nadaljeval proces proti Pietru Valpredi, Emilu Borgheseju, Robertu Gargamelliju in Mariu Merlinu, ki so obtoženi pokola v kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu. Predsednik sodišča dr. Zeuli je bil prejšnji teden prisiljen prekiniti raz- pravo, ker se branilec Oliva Della Savie ni javil v sodni dvorani, spričo stavek catanzarskih odvetnikov pa ni mogel imenovati uradnega branilca.

Isteza dne se je tudi zvedelo, da se je generalni pravdnik pri kasa- cijskem sodišču izrekel za združitve procesov Valpreda in Freda - Ven- tura. Tožilec je nadalje poudaril, da bi morali pomeniti sodni postop- pek zaupati catanzarskemu sodišču. Kasacijsko sodišče bo v vprašanju razpravljalo v kratkem, baje 19. aprila in šele tedaj se bo zvedelo, če se bo proces nadaljeval, ali če ga bodo ponovno odložili in združili s procesom proti fašistom iz Ve- neta.

Jutrišnja razprava se bo zato

odvijala v znamenju negotovosti. Mnenje generalnega državnega pravdnika za kasacijsko sodišče ni obvezujoče, v smislu, da ga lahko povsem zanemari: brez dvoma pa bo imelo svoj vpliv na prihodnje raz- prave procesa Valpreda. Obstaja bodi morda nekateri odvetniki za- tevali od predsednika sodišča, naj začasno prekine obravnavo in naj počaka na razsodbo kasacijskega sodišča. Prav to je zahteval prejš- njo sredo predstavnik zasebnih strank Odoardo Ascari, a sodišče je zavrnilo njegovo vlogo. Sodniki so sklenili nadaljevati proces za vsako ceno. Od svojega sklepa bi odstopi- li le v primeru ustrezne razsodbe kasacijskega sodišča.

Problem, ki ga je predstavnik zasebnih strank odv. Ascari zastavil kasacijskemu sodišču je edinstven in se prvič pojavlja v zgodovini ita- lijskega prava. Reševati vpra- šanje je v okviru omejitev zakonskih določil, ki primera izrecno ne pre- videvajo in ki so večkrat v na- spruhu med seboj, kot je skušal narediti generalni pravdnik pri ka- sacijskem sodišču, pomeni omejiti se le na eno plat problema, pravo- no, in prepreči ostali dve plati pre- iskave o atentatih iz leta 1969: politično in etično - človeško. Ni da bi se spuščali v pravna razglablja- nja, v labirint italijanskih zakonov o kazenskem postopku, čeprav bran- lilič trdijo, da so izvajanja gene- ralnega pravdnika tudi pravno neutemeljena, v tem pogledu pa je vsekakor treba poudariti različno tezo dokazov, ki so jih preiskovalci zbrali proti Valpredi oziroma proti Fredi, Venturi in Pozzani: krhki, če že ne ničevi prvi, tehtni in kre- pki drugi.

Pravilno stališče pri ocenjevanju dveh procesov pa je vsekakor po- litično in človeško. Sodniki ne smejo pozabiti, kako se je odvijala preiskava proti Valpredi in ostalim anarhistom, na enostransko usmeri- tve preiskovalcev. Ne gre tudi po- zabiti, da Valpreda in ostali obto- ženci, ki jih je desničarski tisk ta- ko po atentatu definiral za člove- ške zver, že štiri leta in pol čakajo na razsodbo, ki naj jih enkrat za vselej oprosti ali obsodi. Ne gre pozabiti, da je tudi italijanski pa- rlament čutil dolžnost odobriti po- seben zakon, s katerim so izpustili na svobodo Valpreda in tovarise po treh letih zaporu.

Združiti procesa Valpreda in Fre- da - Ventura pomeni dvoje: prvič zavlačevati sodno obravnavo, saj je potrebnih najmanj šest mesecev za pripravo procesa Valpreda v Ca- tanzaru so potrebovali dve leti!); drugič ozivljanje teorije o naspro- tjujosti si ekstremizma, na katero so bili tako navezani desničarski krogi KD. Pomeni po predvsem da- ti zadnji udarec trohici zvezanja, ki ga je narod morala ohraniti, v ita- lijsko pravico. Ni naključje, če so dediči Calogera Galatiota spo- ročili, da se tokrat ne bodo prijavili kot zasebna stranka na procesu pro- ti Valpredi; izgubili so zaupanje v pravico.

Dvom, da je prisotnost na procesu zaman se poraja tudi med obto- ženci: Pietro Valpreda je poudaril, da ne bo več prisotvoval obravna- vi, Maria Merlina na zadnjih dveh zasedanjih ni bilo, Borghese se sploh ni prikazal, Gargamelli pa je poudaril, da je zubil še tisto malo upanja, da bo lahko pred sodiščem dokazal svojo nedolžnost. Preiskava, ki je privedla do aretacije Val- prede, Borgheseja, Gargamellija, Merlina in drugih, ki je terjala smrt Pina Pinellija, gre v pozabo. Bo tudi najbolj ustrezna tistim krogom, ki so takoj po eksploziji usmerili preiskavo na tako imenovano »rde- čno sled«.

Takega pesimističnega vzdušja pa ni opaziti v catanzarskih sodnih krogih. «Če bo kasacijsko sodišče sklenilo — trdijo krajevni sodniki — združiti procesa in ju zaupati nam, bomo to naredili. Jamstvo za objektivnost, varnost, spoštovanje zakonskih določil ne manjka, kot smo že dokazali na prvih zaseda- njih procesa Valpreda. Pravica je v Catanzaru doma.»

V glavnih letalskih bazi v Debre Zeit je ostalo samo še nekaj enot padalcev, ki so zasedli oporišče prejšnji teden. Umaknili so vsa vo- zila, ki so jih takrat postavili sre- di letalskih stez, da bi preprečili morebitne poskuse vzleta s strani uporniških letalcev. Večino pilotov so medtem aretirali, ostali letalci pa so danes prvič zapustili vojaš- nice in obiskali bližnje mesto.

MED VRTANJEM TUNELA POD GRAN SASSOM

Minerca umrla zaradi
eksplozije v predoru

Smrtni nesreči tudi v livarnah Italsider

L'AQUILA, 3. — Dva delavca sta umrla in štirje so bili hudo ranjeni pri eksploziji v predoru nove avto- ceste L'Aquila - Gran Sasso. V po- znih jutranjih urah so pripravili dinamitni naboj, ki pa jim je pre- časno eksplodiral. Šest delavcev, ki je stalo v bližini, je vrglo več me-etrov daleč in jih zasulo z zemljo. Delovni tovarši so jim takoj pri- skočili na pomoč, vendar za dva ni bilo več pomoči. Žrtvi nesreče sta 36-letni specializirani minerec Gio- van Battista Maggeroni iz Rieti in 35-letni minerec Francesco Di Loreto prav tako iz Rieti. Zdrav- stveno stanje ranjenecv ni zaskr- bljujoče.

Predor pod goro Gran Sasso za novo avtocesto, ki jo povezovala L'Aquila z naravnim parkom in tu- rističnimi centri tega področja, kop- lje podjetje Farsura iz Rima (isto, ki bi moralo dograditi zidani dok v tržaškem novem pristanišču). Vod- stvo podjetja je sporočilo podrobnosti nesreče, vendar niso še znani vzroki eksplozije. Sodna oblast je uvedla preiskavo.

Ze lani se je v tem dvojnem pre- doru pripetila huda nesreča. 22. av- gusta sta trčila podzemski vlaka in so umrli štirje delavci.

TARANTO, 3. — Preteklo noč je v livarni Italsider umrl 31-letni in- dustrijski izvedenec Mario Galoppi iz Arezza, 25-letni specializirani de- lavce Paolo De Padova iz Taranta pa leži v bolnišnici v smrtni nevar- nosti. Smrtna nesreča se je pripetila v oddelku za aglomerate med čiš- čenjem strojev. Iz ventila je ušla večja količina ogljikovega oksida, ki je zastripala številne delavce, ki so stali v bližini. Vse so odpeljali v bolnišnico, vendar je Galoppi um- ril že med potjo. Stanje ostalih za- ni.

7. kongres ZKS

(Nadaljevanje s 1. strani)

hoče noč — potisne vsakogar, ki deluje proti socializmu in socialistič- nemu samoupravljanju na položaj kon- trarevolucije in na službo mračnih reakcionarnih sil v svetu.»

Predsednik izvršnega sveta Slove- nije Andrej Marinc se je zadržal pri nekaterih vprašanih razvoja. De- jal je, da si ni treba delati iluzij, da so odstranjeni vsi razlogi nega- tivnih težej in pojavov, da pa bi bilo istočasno napačno podcenjevati dosedanje uspehe pri uresničevanju ustavnih amandmajev.

V opoldanskem odmoru je član CK ZKS Franc Štinec priredil kosilo za predstavnike Slovencev iz Avstrije in Italije ter za predstavnike komu- nističnih partij Avstrije za Korosko in Štajersko ter Italije za Furlanijo - Julijsko krajino. Zdravnice z že- ljami za dobro in uspešno delo kon- gresa in za krepitev naprednih in demokratičnih sil v svetu, so iz- rekli deželni sekretar KPI za Fur- lanijo - Julijsko krajino inž. Cuffa- ro, sekretar koroske delegacije KP Avstrije Raimund Amul, za zamej- ske Slovence pa Boris Race.

Kongres se bo nadaljeval jutri z delom komisij in sicer v komisiji za družbeno-politični razvoj in politič- ni sistem, v komisiji za vprašanja in izobraževanje kulture in znanosti, v komisiji za mednarodna politična in ekonomska vprašanja ter v komisiji za organiziranost, razvoj in statut Zveze komunistov Slovenije.

Princ Sufanuvong v Vientianu

VIENTIANE, 3. — Danes je pri- spel v prestolnico Laosa voditelj levičarske fronte Neo Lao Haksat prince Sufanuvong. Po podpisu spo- razuma o sestavi koalicijske vlade s princem Suvano Fumo se je voditelj levičarske stranke vrnil v

prestolnico, da bi, kot je pouda- ril, vodil pogajanja pri sestavi nove vlade, kar bo velikega pomena za pomiritev v Laosu.

To bo tretja koalicijska vlada, ki jo sestavita Suvana Fuma in Sufanuvong. Prvi dve, ki sta bili

sestavljene v letih 1957 in 1962 sta padli zaradi ostrih sporov med ko- alicijskimi silami, sporov, ki so izbruhnili v desetletno vojno.

Na sliki: princ Sufanuvong ob prihodu v Vientiane.